

Efektivnost procesu přípravy projektů přeshraniční spolupráce

Bc. Lenka Klembarová

Diplomová práce
2015

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav podnikové ekonomiky

akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Lenka Klembarová**
Osobní číslo: **M140016**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Efektivnost procesu přípravy projektů přeshraniční spolupráce**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Proveďte kritickou literární rešerši z oblasti dostupných zdrojů a vymezte teoretické poznatky vztahující se k dané problematice.

II. Praktická část

- Popište proces čerpání prostředků z Operačního programu přeshraniční spolupráce Slovenská republika – Česká republika v období 2007–2013.
- Zhodnoťte realizaci vybraných projektů přeshraniční spolupráce ve Zlínském kraji.
- Zpracujte návrh na zlepšení procesu získávání prostředků z Operačního programu 2014–2020.

Závěr

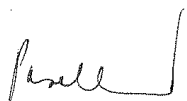
Rozsah diplomové práce: **cca 70 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

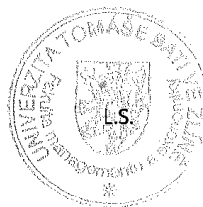
Seznam odborné literatury:

ARMSTRONG, Harvey a Jim TAYLOR. Regional economics and policy. 3rd ed. Oxford: Blacwell, 2000, 437 s. ISBN 0-631-21713-4.
BLAŽEK, Jiří, UHLÍŘ David. Teorie regionálního rozvoje. 1. vyd. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2002, 211 s. ISBN 80-246-0384-5.
LANKOVA, Elena A. Business, Government, and EU Accession: Strategic Partnership and Conflict. Brusel: Lexington Books, 2009, 360 s. ISBN 978-07-3913-057-5.
PŘICHYSTAL, Aleš. Kuchařka pro žadatele z fondů EU aneb Jak uvařit dobrý projekt. Nymbruk: Vega-L, 2008, 153 s. ISBN 978-80-86757-94-0.

Vedoucí diplomové práce: **RNDr. Otakar Prudil**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání diplomové práce: **16. února 2015**
Termín odevzdání diplomové práce: **27. dubna 2015**

Ve Zlíně dne 16. února 2015

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

doc. Ing. Boris Popesko, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

AUTORA

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příručně knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s přípoště-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Tématem diplomové práce je Efektivnost procesu přípravy projektu přeshraniční spolupráce. Práce je rozdělena do dvou částí, teoretickou a praktickou. Teoretická část se zaměřuje na vývoj regionální politiky, popisu způsob čerpání dotací ze strukturálních fondů a charakterizuje operační programy v programovém období 2007-2013. Praktická část práce zkoumá realizaci projektů v rámci operačního programu přeshraniční spolupráce SR-ČR 2007-2013. Na vybraných projektech popisuje proces realizace programů přeshraniční spolupráce. Výsledky dotazníkového šetření zapracovává do návrhu zlepšení pro programové období 2014-2020

Klíčová slova:

Regionální politika, přeshraniční spolupráce, dotace, strukturální fondy

ABSTRACT

The thesis deals with the process of preparing effectiveness of cross-border cooperation. The work is divided into two parts, theoretical and practical. The theoretical part follows the development of regional policy, describe the method of drawing grants from the Structural Funds and characterizes the operational programs in the 2007-2013 period. The practical part examines the implementation of projects under the operational program cross-border cooperation SR-CR 2007-2013. Selected projects describes the process of implementation of cross-border cooperation. The results of the survey incorporates improvements to the proposal for the 2014-2020 programming period

Keywords:

Regional policy, cross-border cooperation, structural funds, grants

Ráda bych poděkovala RNDr. Otakarovi Prudilovi za vedení diplomové práce, za vysvětlení procesu získávání dotací ze strukturálních fondů, za cenné rady, které mi udělil a čas, který mi věnoval. Dále poděkování patří mé rodině za podporu.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	10
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 REGIONÁLNÍ POLITIKA A STRUKTURÁLNÍ FONDY EU	13
1.1 VÝVOJ REGIONÁLNÍ POLITIKY V EU	13
1.2 DRUHY STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ EU.....	16
1.2.1 Evropský fond pro regionální rozvoj (The European Regional Development Fund (ERDF)	16
1.2.2 Evropský sociální fond (The European Social Fund – ESF)	17
1.3 FOND SOUDRŽNOSTI	17
1.4 INICIATIVY SPOLEČENSTVÍ.....	18
1.5 ZÁKLADNÍ PODMÍNKY PRO ČERPÁNÍ FONDŮ	19
1.6 VYMEZENÍ REGIONŮ V EU	20
2 PŘESHraniční SPOLUPRÁCE V EU	22
2.1 VÝVOJ PŘESHraniční SPOLUPRÁCE V EU.....	22
2.2 NÁSTROJE PODPORY PŘESHraniční SPOLUPRÁCE V EU.....	23
2.2.1 Iniciativa INTERREG	24
Programové období 1991-1993	24
Programové období 1994-1999	25
Programové období 2000-2006	25
Programové období 2007-2013	25
Programové období 2014-2020	26
2.2.2 Program Phare	27
Phare CBC	28
3 OPERAČNÍ PROGRAMY 2007-2013	31
3.1 CHARAKTERISTIKA CÍLŮ V PROGRAMOVÉM OBDOBÍ 2007-2013	31
3.2 CHARAKTERISTIKA CÍLE EVROPSKÁ A ÚZEMNÍ SPOLUPRÁCE.....	32
OP přeshraniční spolupráce ČR-Bavorsko.....	33
OP přeshraniční spolupráce ČR-Polsko	34
OP přeshraniční spolupráce ČR-Rakousko	35
OP přeshraniční spolupráce ČR-Sasko.....	36
OP přeshraniční spolupráce ČR-Slovensko	37
OP Meziregionální spolupráce	38
OP Nadnárodní spolupráce.....	38
Síťový OP EPSON	39
Síťový OP INTERACT II	39
3.3 FINANCOVÁNÍ PROJEKTŮ	39
3.4 INSTITUCIONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ FONDŮ EU V ČR.....	40
3.5 ZHODNOCENÍ TEORETICKÉ ČÁSTI	40
II PRAKTICKÁ ČÁST	42
4 OP PŘESHraniční SPOLUPRÁCE SLOVENSKÁ REPUBLIKA-ČESKÁ REPUBLIKA 2007-2013	43

4.1	CHARAKTERISTIKA OPERAČNÍHO PROGRAMU A JEHO PRIORITY.....	43
4.1.1	Fond mikroprojektů.....	46
4.2	PODMÍNKY PRO ZÍSKÁNÍ DOTACE V RÁMCI OPERAČNÍHO PROGRAMU	47
4.3	SEZNAM REGIONŮ ZAŘAZENÝCH DO PROGRAMU NA ÚROVNI NUTS III	51
4.4	ZHODNOCENÍ PROGRAMU INICIATIVY INTERREG III A SR-ČR 2004-2006	52
5	REALIZACE PROJEKTU PŘESHraničNÍ SPOLUPRÁCE VE ZLÍNSKÉM KRAJI	54
5.1	CHARAKTERISTIKA PROJEKTŮ V REGIONECH ZAŘAZENÝCH DO PROGRAMU	54
5.2	ÚSPĚŠNÉ A NEÚSPĚŠNÉ PROJEKTY OP PŘESHraničNÍ SPOLUPRÁCE	55
5.3	PŘEDSTAVENÍ ÚSPĚŠNÝCH PROJEKTŮ V RÁMCI OP VE VYBRANÝCH OBCÍCH.....	60
5.3.1	Euroregion Bílé-Biele Karpaty	61
6	VYHODNOCENÍ VYBRANÝCH PROJEKTŮ V RÁMCI OP PŘESHraničNÍ SPOLUPRÁCE VE ZLÍNSKÉM KRAJI V OBDOBÍ 2007-2013.....	63
6.1	POPIS A REGIONÁLNÍ ROZLOŽENÍ VYBRANÝCH PŘÍJEMCŮ	63
6.2	POPIS PROJEKTU „SPOLUPRÁCA IC LOKALIT UNESCO, RUŽOMBEROK-KROMĚŘÍŽ“	64
6.2.1	Popis procesu v realizovaném projektu.....	65
6.2.2	Technický popis projektů	65
6.2.3	Investiční řešení projektů	67
6.2.4	Vyhodnocení realizovaného projektu	68
6.3	POPIS PROJEKTU „BLÍŽ K PŘÍRODĚ-BLÍŽ K SOBĚ“	68
6.3.1	Popis procesu v realizovaném projektu.....	69
6.3.2	Technický popis projektů	69
6.3.3	Investiční řešení projektů	70
6.3.4	Vyhodnocení realizovaného projektu	71
6.4	HODNOCENÍ ÚSPĚŠNOSTI PROJEKTŮ	72
6.5	SHRnutí A VYHODNOCENÍ ANALÝZ.....	74
7	NÁVRH ZLEPŠENÍ PŘI PŘÍPRAVĚ PROJEKTŮ PRO OP PŘESHraničNÍ SPOLUPRÁCE 2014-2020.....	75
7.1	CÍLE PROJEKTU INTERREG V A SR-ČR	75
7.2	STRATEGIE PROJEKTU.....	77
7.3	STANOVENÍ ZÁKLADNÍCH OS PROJEKTU	78
7.4	PROCES PŘÍPRAVY PROJEKTU	79
	ZÁVĚR	83
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	85
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	87
	SEZNAM OBRÁZKŮ	88
	SEZNAM TABULEK.....	89
	SEZNAM PŘÍLOH.....	90

ÚVOD

Příhraniční regiony tvoří specifickou součást každého státu. Představují totiž místo, které jakoby „sedělo na dvou židlích“. Jde sice o oblast ohraničenou hranicemi státu, která je ale ovlivnitelná kulturními, sociálními i ekonomickými vlivy zemí, které s příhraničním regionem sousedí. Je proto důležité, věnovat se problematice příhraničních regionů s určitou dávkou respektu.

Problematika příhraničních regionů je předmětem regionální politiky, která se stala důležitější součástí politiky Evropské unie, protože procesy, které provázejí realizaci strukturální a regionální politiky vedou ke snižování nerovnoměrnosti mezi regiony členských států.

Cílem diplomové práce je popsat problematiku regionální politiky, jako východiskový bod pro fungování přeshraniční spolupráce mezi členskými zeměmi EU.

Práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou. Teoretická část zkoumá vznik a vývoj regionální politiky, informace o strukturálních fondech a podmínkách pro čerpání dotací, zachycení problematiky přeshraniční spolupráce a významu operačních fondů. To vše jsou informace, které poskytují základ pro praktickou část diplomové práce. Předmětem praktické části diplomové práce, je zkoumání problematiky přeshraniční spolupráce mezi Slovenskou republikou a Českou republikou ve vybraném období, především efektivnost procesu přípravy pro projekty přeshraniční spolupráce.

Praktická část popisuje proces realizace projektů přeshraniční spolupráce na dvou konkrétních projektech. Jeden z nich je zaměřený na realizaci informačního centra pro turisty, ten druhý se snaží vytvořit specifikovanou síť neformální komunikace mezi občany ČR a SR.

Závěrečná část práce popisuje návrh programového období 2014-2020 se snahou zefektivnit dopady přeshraniční spolupráce.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem teoretické části diplomové práce bylo popsat problematiku regionální politiky, která je východiskovým bodem pro přeshraniční spolupráci mezi členskými zeměmi EU. Vznik a vývoj regionální politiky, informace o strukturálních fondech a podmínkách pro čerpání dotací, zachycení problematiky přeshraniční spolupráce a významu operačních fondů, to vše byly informace, potřebné pro pochopení praktické části diplomové práce, která zkoumá problematiku přeshraniční spolupráce mezi Slovenskou republikou a Českou republikou ve vybraném období.

Diplomová práce si stanovila tři cíle. Primárním cílem bylo představení problematiky regionální politiky a strukturálních fondů EU. Sekundárním cílem bylo popsat proces čerpání prostředků z Operačního programu přeshraniční spolupráce Slovenská republika v období 2007 – 2013, se zaměřením se na region Zlínského kraje. Realizace sekundárního cíle byla naplňována jednak zhodnocením naplňování operačního programu přeshraniční spolupráce Slovenská republika-Česká republika v období 2004-2006, který představoval východiskový bod pro období 2007-2013. Dalším krokem bylo provedení charakteristiky přeshraniční oblasti, které se Operační program týkal. Posledním krokem bylo zaměření se na Zlínský region a konkrétní realizované programy ve Zlínském kraji v jednotlivých letech. Na to, aby bylo možné popsat efektivnost využívání dotaci na rozvoj ve Zlínském kraji, bylo nutné provést charakteristiku Zlínského regionu, která se soustředila na geografické vymezení regionu, ekonomickou situaci, obyvatelstvo, vzdělanostní strukturu, hospodářství a trh práce, turismus a dopravu. Závěrečným cílem bylo zpracovat návrh na zlepšení procesu pro získání prostředků z Operačního programu 2014-2020. Tento cíl bude zpracován na základě dotazníkového šetření, které byly součástí praktické části.

Ke zpracování diplomové práce byly použity tyto metody:

- Abstrakce a indukce
- Analýzy a syntéza
- Srovnávání
- Výzkumné šetření pro získání empirických dat

Při zpracování praktické části byly využity:

- Údaje zveřejněné na internetových portálech statistických úřadů

- Údaje zveřejněné na internetových stránkách Operačního programu přeshraniční spolupráce SR-ČR
- Programy rozvoje ve Zlínském kraji

Geografické názvy a názvy konkrétních projektů jsou ponechány v českém nebo slovenském jazyce.

Při práci byly využity především sekundární zdroje v podobě odborné literatury a internetových zdrojů. Za primární cíl je považován výsledek dotazníkového šetření, který byl zaměřen na získání informací o tom, jak probíhá proces při získávání dotací z operačních programů.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 REGIONÁLNÍ POLITIKA A STRUKTURÁLNÍ FONDY EU

Realizace vlastní regionální politiky se v poledních letech stala důležitou součástí všech členských zemí Evropské unie (dále jen EU). Zároveň představuje regionální politika důležitou součást jednotlivých politik EU. Hlavním důvodem, proč regionální politika nabírá v posledních letech na své důležitosti je fakt, že „*Strukturální procesy, které provázejí realizaci strukturální a regionální politiky jsou orientovány na snižování nerovnoměrnosti mezi regiony a posilování jejich hospodářské a sociální soudržnosti a snižování sociálního napětí*“. (Boháčková, 2009, s. 1-2)

1.1 Vývoj regionální politiky v EU

Důvodem, proč EU zformulovala regionální a strukturální politiku, založenou na tzv. principu solidarity¹, byla právě snaha o snižování rozdílů mezi hospodářskou a sociální úrovní regionů v celé Evropě. (Blažek, 2002, s. 7)

Samotný vývoj představuje dlouhotrvající proces, kde na jeho začátku byl vznik EHS² a následně vytvoření Evropského sociálního fondu v roce 1957, určeného k řešení problémů na trhu práce, jako důsledek vědecko-technického pokroku. Právě vědecko-technický pokrok znamenal větší konkurenci na trhu práce a s tím související problémy strukturálního rázu, především v některých tradičních pracovních odvětvích.

Samotný vývoj regionální a strukturální politiky EU je možné rozdělit do šesti základních etap:

- Za první etapu se považuje období v letech 1958-1973. V tomto období probíhal spíše individuální přístup jednotlivých členských zemí společenství, bez jakékoliv nadnárodní koordinace. Vzhledem k tomu, že členy EU byly zakládající země, tj. Francie, Belgie, Holandsko, Lucembursko, Německo a Itálie, neexistovaly zde regionální rozdíly. Tato etapa je z pohledu regionální politiky důležitá proto, že bylo založeno několik důležitých organizací. V roce 1957 byl založen Evropský sociální fond, jako specializovaný nástroj strukturální a regionální politiky EHS. Hlavním úkolem fondu byla podpora aktivit v oblasti zaměstnanosti, vzdělávání a rozvoje

¹ Princip solidarity je jednou ze zásad fungování EU. Jde o eliminaci negativních důsledků teritoriálně nerovnoměrného rozvoje regionů

² EHS – Evropské hospodářské společenství

lidského kapitálu. V roce 1958 vznikla Evropská investiční banka, která mimo jiné poskytovala výhodné úvěry pro projekty zaměřené na regionální politiku zemí EHS. V roce 1962 byl založen druhý podpůrný fond – Evropský zemědělský podpůrný a garanční fond (dále jen EAGGF). Tento fond je součástí regionální a strukturální politiky EU v oblasti podpory zemědělství a rozvoje venkovních oblastí.

- Období druhé etapy v letech 1974 – 1985 je ovlivněno rozšířením EHS o nové země, konkrétně Dánska, Velké Británie a Irsko. Především hospodářská politika zaostalého Irsko, způsobila změnu v nadnárodní koordinaci v rámci regionální a strukturální politiky EHS. S tím souvisel vznik prvních přeshraničních a nadnárodních projektů. V roce 1973 byla společenstvu předložena tzv. Thomsonova zpráva³. V roce 1975 vznikl Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF), jako důsledek strukturální a naftové krize v roce 1973, které ovlivnily hospodářství všech členských zemí. Tento fond se stal hlavním nástrojem pro institucionální řízení a financování společné regionální politiky EHS
- Třetí etapa, v letech 1986 - 1993, charakterizuje schválení tzv. Jednotného evropského aktu (1986). Vstup tří hospodářsky zaostalých zemí jižní části Evropy – Portugalska, Španělska a Řecka způsobilo, že prostředky ze strukturálních fondů byly cíleně směřovány do tzv. integrovaných středomořských programů. Vzhledem k tomu, že nejvíce zaostalou zemí bylo Španělsko, většina financí směřovala právě tam (především do oblastí infrastruktury a turismu). V roce 1988 došlo k zásadnímu definování strukturální a regionální politiky EU. Poprvé byl stanoven rozpočet na regionální a strukturální politiku ve výši 68 mld. ECU. Nejvýznamnějším mezníkem třetí etapy bylo přijetí 5 cílů regionální a strukturální politiky:
 - CÍL 1 – Podpora zaostávajících regionů
 - CÍL 2 – Podpora regionů ohrožených hospodářským úpadkem
 - CÍL 3 – Boj s dlouhodobou nezaměstnaností a integrace sociálně vyřazených skupin
 - CÍL 4 – Podpora adaptability pracovní síly

³ Thomsonova zpráva je zpráva o regionálních problémech v rozšířeném společenství. Za významnou skutečnost je možné považovat to, že poprvé uceleně a jasně definuje charakter regionální nerovnováhy.

- CÍL 5 – Podpora rozvoje venkovských regionů včetně modernizace zemědělství a rybolovu. (EUROSKOP, © 2005-15 Vláda České republiky)

V roce 1993 byl založen Fond soudržnosti resp. Kohézní fond (CF), jako nástroj podpory nejméně rozvinutých členských zemí EU, v souvislosti s přípravou hospodářské a měnové unie. Fond soudržnosti zabezpečuje financování významných projektů nad 10 mil EUR v oblasti infrastruktury a životního prostředí. Vznik tohoto fondu byl ovlivněn podpisem Maastrichtské smlouvy. V roce 1989 vznikl program Phare jako nástroj strukturální a regionální politiky EU. Tento program zabezpečuje nenávratnou pomoc novým členským zemím střední a východní Evropy. Kromě programu Phare vzniklo několik dalších programů jako INTERREG, LEADER, REGIS, RECHAR a RESIDER

- Čtvrtá etapa je stejná jako rozpočtové období EU, jelikož probíhala v letech 1994 – 1999. Významnou oblastí byl vznik 6. Cíle – Rozvoj regionu s extrémně nízkým zalidněním (souviselo se vstupem Finska a Švédska do EU).

Významným momentem této etapy byly také politické, hospodářské a sociální změny v zemích střední a východní Evropy, konkrétně jejich přechod k tržně orientovanému hospodářství. Vzniklo několik dalších programů, zaměřených na kulturní, sociální a vzdělávací oblast: SOCRATES, LEONARDO, YOUTH, RAPHAEL A SAVE.

- Pátá etapa v letech 2000 – 2006 představovala především reformu strukturálních fondů a úpravu fungování Kohézního fondu. Došlo také ke snížení počtu cílů strukturální a regionální politiky z původních šesti cílů na tři:

- CÍL 1 – Pomoc zaostávajícím regionům
- CÍL 2 – Podpora hospodářské a sociální konverze v regionech se strukturálními problémy
- CÍL 3 – Modernizace systému školství a podpory zaměstnanosti.

- V poslední, šesté etapě v letech 2007 – 2013, byly charakterizované 3 cíle Politiky soudržnosti EU. Mezi jejich priority patří inovace, životní prostředí, infrastruktura, lidské zdroje, obnovitelné zdroje energie, kultura a vzdělávání. Jde o tyto cíle:

- CÍL 1 – Konvergence (s rozpočtem 264 mld. Eur). Tento cíl byl financován z ERDF a Kohézního fondu.
- CÍL 2 – Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost (s rozpočtem 57,9 mld. EUR). Tento cíl byl financován z ERDF a ESF

- CÍL 3 – Evropská teritoriální spolupráce (s rozpočtem 13,2 mld. Eur). Cíl byl financován z ERDF. V souvislosti s tímto cílem vzniklo Evropské společenství pro přeshraniční spolupráci (EGTC). Vzniklé společenství má přispět k sblížení rozdílů mezi sousedskými členskými státy Unie a zintenzivnění meziregionální spolupráce v příhraničních oblastech. (EUROSKOP, © 2005-15 Vláda České republiky)

EU není pouze sdružení národních států, protože v rámci procesu evropské integrace zaujímají důležité místo také regiony členských zemí. Za jeden z nejdůležitějších pilířů EU je považována právě Politika hospodářské a sociální soudržnosti, resp. Kohezní politika.

1.2 Druhy strukturálních fondů EU

Jak již bylo popsáno výše, Evropská regionální politika je primárně založena na finanční solidaritě, co se projevuje tak, že členské státy přispívají do rozpočtu Společenstva finanční částkou a z rozpočtu Společenstva se následně pomáhá méně rozvinutým regionům nebo sociálním skupinám. Finanční podpora je poskytována z jednotlivých fondů prostřednictvím tzv. operačních programů, které určují zaměření podpory pro daný region nebo sektor hospodářství apod. Například v letech 2007 – 2013 investovala EU do evropských regionů 347 mld. EUR

Ve smyslu nařízení Rady Evropského společenství č.1260/1997 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech se strukturálními fondy rozumí:

1. Evropský fond regionálního rozvoje
2. Evropský sociální fond
3. Finanční nástroj pro podporu rybolovu (strukturální fondy)

1.2.1 Evropský fond pro regionální rozvoj (The European Regional Development Fund (ERDF))

Jeho cílem je „posilovat hospodářskou a sociální soudržnost v rámci Evropské unie vyrovnáváním rozdílů mezi regiony“. Finanční pomoc z ERDF je primárně určena:

- Podporu malých a středních podniků
- Prosazování produktivních investic
- Zlepšení infrastruktury
- Investice do vzdělávání, zdraví a rozvoje místního potenciálu

- Investice zaměřené na životní prostředí
- Rozvoj turistiky (Vilamová, 2005, s. 7)

1.2.2 Evropský sociální fond (The European Social Fund – ESF)

Prostředky z tohoto fondu slouží na pomoc při integraci nezaměstnaných osob, rychlejší zapojení mladých lidí do pracovního procesu, adaptaci pracovníků na změny v oblasti průmyslu uplatňování rovných příležitostí na trhu práce, podporu lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji, zkvalitnění v oblasti vzdělávání apod. Jeho hlavním cílem je tedy zvýšení zaměstnanosti a rozšíření příležitostí v EU. Fond také poskytuje prostředky na neinvestiční projekty v rámci cílů „konvergence a regionální konkurenceschopnosti a zaměstnanosti“ v těchto oblastech:

- Přizpůsobování pracovníků a podniků: systémy celoživotního vzdělávání, navrhování a šíření inovačních forem organizace práce
- Přístup k zaměstnání pro uchazeče o zaměstnání, ekonomicky neaktivní osoby, ženy a migrující pracovníky
- Sociální začleňování znevýhodněných osob a boj proti diskriminaci na trhu práce
- Rozvoj lidského kapitálu prostřednictvím reforem vzdělávacích systémů a vytváření sítí vzdělávacích institucí

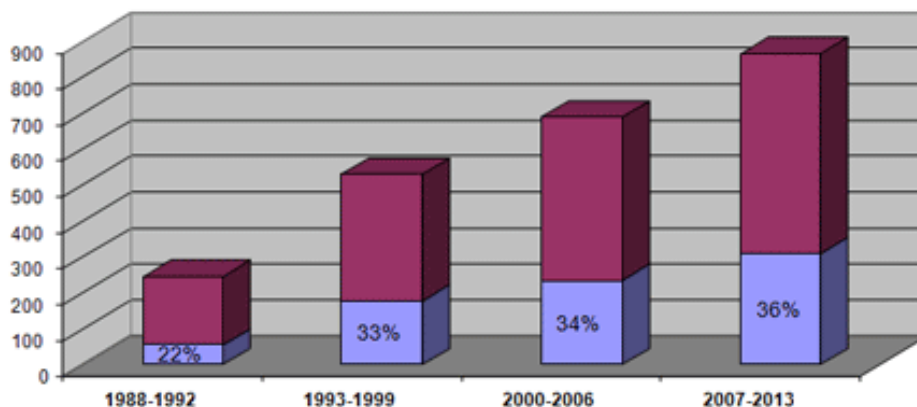
Do kategorie strukturálních fondů patřil do roku 2006 také Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond (EAGGF) a Finanční nástroj na podporu rybolovu (FIFG). EAGGF byl rozdělen na záruční část, která sloužila na financování zemědělských výdajů a podpůrní část. Cílem FIFG bylo posílit Společnou rybolovnou politiku a to podporou udržení rovnováhy mezi hospodářským využitím a odbytem produktů tohoto sektoru na jedné straně a racionálním přístupem ke zdrojům z pozice trvale udržitelného rozvoje na straně druhé.

1.3 Fond soudržnosti

Kohézní fond resp. Fond soudržnosti (CF) byl založen Maastrichtskou smlouvou v roce 1994 a na rozdíl od strukturálních fondů, je určen na podporu rozvoje chudších států, tzn. těch, které nedosahují 90% průměrné úrovně HDP na obyvatele EU (Armstrong, 2000, s. 220). V praktické rovině je Fond soudržnosti (stejně jako ERDF) zdrojem pro financování operačních programů. Od strukturálních fondů se liší především tím, že neposkytoval spolufinancování programů, ale byl určen k přímému spolufinancování jasně definovaných programů. Míra spolufinancování EU poskytována Fondem soudržnosti byla stanovena na

80-85% veřejných nebo ekvivalentních výdajů. Z Fondu soudržnosti jsou podporovány investiční projekty, zaměřené na dopravní a energetickou infrastrukturu většího rozsahu a ochranu životního prostředí.

V programovém období 2007 - 2013 vyčlenila EU v rámci tohoto fondu 61 mld. Eur, přičemž z celkového objemu byly 3mld. EUR vyčleněny na zvláštní přechodnou podporu. Pro období 2014-2020 plánuje EU vyčlenit více než 66 mld. Eur.

Obr. 1: Podíl politiky soudržnosti na fin. perspektivách (zdroj: Euroskop, © 2005-15)

Meziročně dochází k nárůstu podílu politiky soudržnosti na rozpočtu EU. Jde o druhou největší položku rozpočtu EU.

Rozhodnutím Rady může být finanční pomoc z Kohézního fondu pozastavena. Důvodem může být skutečnost, kdy stát vykazuje nadměrný schodek veřejných financí a nedojde k jeho snížení, nebo nebudou nastavené kroky k nápravě (König, 2009, s. 15).

1.4 Iniciativy Společenství

Iniciativy společenství představují jiné podpory financování, které se poprvé objevily v roce 1989 a představují zdroj financování, kterými disponuje Evropská komise. Jde o zvláštní programy Evropské komise, které se slouží k rozvoji celého území EU a nikoliv jen jednotlivých států, protože řeší problémy, vyskytující se napříč všemi členskými zeměmi.

Na začátku období, v letech 1989-1993, bylo v rámci Iniciativy vyčleněno 16 programů, které se snažily svou koncepcí pokrýt vybrané zájmové oblasti Společenství. Postupně docházelo ke změně programů, přičemž v programovém období 2000-2006 došlo ke snížení na 4 iniciativy: INTERREG III, URBAN II, LEADER+ a EQUAL. Pro programové obdo-

bí 2007-2013 se Iniciativy z předchozího období nezměnily, došlo pouze ke změnám ve struktuře politik hospodářské a sociální soudržnosti, především v Iniciativě Interreg III.

- INTERREG III: tato iniciativa byla schválena Evropskou komisí pro členské země EU. Jde o nástroj na překonání nevýhod plynoucích z přeshraniční pozice dané oblasti tj. vytváření přeshraničního partnerství za účelem vyváženého rozvoje oblastí tvořených několika regiony. Iniciativa je financována z ERDF.
V programovém období 2007-2013 byla Iniciativa Společenství INTERREG integrována do Operačního programu Cíle 3 - Evropská územní spolupráce (přeshraniční spolupráce, nadnárodní spolupráce, meziregionální spolupráce, Espon 2013 a Interact II)
- URBAN II: Iniciativa podporovala hospodářskou a sociální obnovu měst a městských oblastí postižených krizí, s cílem podporovat jejich udržitelný rozvoj. Iniciativa je financována z ERDF.
- LEADER+: Program zaměřen na podporu rozvoje venkova. Iniciativa je financována z prostředků podpůrné části EAGGF. Pro programové období 2007-2013 byly projekty charakteru „Leader“ jednou prioritní osou v rámci tzv. Programu rozvoje venkova ČR 2007-2013.
- EQUAL: Iniciativa zaměřená na zajišťování rovného přístupu k zaměstnání. Cílem je podporovat rozvoj nových metod v boji proti diskriminaci a nerovnosti na všech úrovních přístupu na trhu práce. Tato iniciativa je součástí strategie zaměstnanosti Evropské komise a je financována z ESF.

1.5 Základní podmínky pro čerpání fondů

Při čerpání finančních prostředků z fondů EU je nutné dodržovat základní podmínky pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů. Mezi tyto podmínky patří dodržování základních principů politiky HSS,⁴ dále dodržování obecných zásad finančního řízení (vyjadřující základní zásady alokace financí z rozpočtu EU) a hlavních postupů finančního řízení, které konkretizují podmínky pro samofinancování. Na dodržování těchto zásad dohlíží odpovědné orgány.

⁴ HSS – politika hospodářské a sociální soudržnosti EU

Samotné přidělování finančních prostředků ze strukturálních fondů, má v kompetenci Evropská komise, konkrétně jeho řídicí orgán, který tyto prostředky rozděluje pro jednotlivé členské země na základě schválených programů. Tyto programy stanovují maximální částky pro financování svých prioritních os jak z prostředků EU, tak i z prostředků národních programů. (Přichystal, 2008, s. 40). Podrobnější popis čerpání dotací popisuje kapitola 4.2. v praktické části této diplomové práce.

1.6 Vymezení regionů v EU

Dle Evropské unie se regiony dělí podle tzv. územní statistické jednoty - NUTS⁵. Klasifikace NUTS má pět úrovní a vychází z jednotných metodických principů statistického úřadu (Eurostatu), s přihlédnutím k administrativnímu uspořádání v každé zemi. (Evropské strukturální a investiční fondy, © 2015. Strukturální fondy)

- **NUTS 1: území státu (Česká republika)**

- **NUTS 2: regiony soudržnosti (celkem 8)**

- Praha – území Hlavního města Prahy

- Středně Čechy – území Středočeského kraje

- Jihozápad – území dvou krajů: Českobudějovický, Plzeňský

- Severozápad – území dvou krajů: Karlovarský, Ústecký

- Severovýchod – území tří krajů: Liberecký, Královéhradecký, Pardubický

- Jihovýchod – území dvou krajů: Jihlavský, Brněnský

- Střední Morava – území dvou krajů: Olomoucký, Zlínský

- Moravskoslezsko – území Ostravského kraje

- **NUTS 3: Kraje (celkem 14)**

- Hlavní město Praha, Středočeský kraj, Jihočeský kraj, Plzeňský kraj, Karlovarský kraj, Ústecký kraj, Liberecký kraj, Královéhradecký kraj, Pardubický kraj, Jihomoravský kraj, Vysočina, Olomoucký kraj, Moravskoslezský kraj, Zlínský kraj.

- **NUTS 4: okresy**

- **NUTS 5: obce**

⁵ NUTS (La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques) byla založena Eurostatem v roce 1998 pro potřeby klasifikace jednotné unifikované struktury územních jednotek

Obr. 2: rozdělení regionů (zdroj: ČSÚ, ©2015)

Barevné zobrazení mapy ČR nabízí přehledný pohled na všech 14 samosprávných krajů, ale i okresy.

2 PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE V EU

Problematika přeshraniční spolupráce, která se vyskytuje mezi sousedícími příhraničními regiony, má dlouholetou tradici v rámci celé regionální politiky nejen v EU, ale taky v jednotlivých zemích. Pro EU je tato problematika velmi důležitá. Hlavním cílem přeshraniční spolupráce je snaha proměnit nedostatky, které se vyskytují v příhraničních regionech na konkurenční výhodu.

Příhraniční regiony jsou často velmi izolované, trpí nedostatkem investičních příležitostí, pracovních příležitostí apod. Při důsledné vzájemné integraci dvou nebo i více příhraničních regionů, je možné nejen tyto nedostatky minimalizovat, ale i efektivně řešit. Integrovaný region je totiž svou rozlohou a různorodostí více zajímavý pro potenciální investory. Přeshraniční spolupráce je tedy hospodářská a sociální integrace prostřednictvím uplatnění společných strategií rozvoje a strukturované spolupráce po obou stranách hranice. (Boháčková, 2009, s. 10)

2.1 Vývoj přeshraniční spolupráce v EU

Přeshraniční spolupráce se vyskytovala již v 50. letech 20. století, jako dopad 2. světové války. Touha po zabezpečení míru a zajištění dobré životní úrovně byly hnacími motory, které vedly k odstraňování bariér a přispívaly ke vzniku přeshraniční spolupráce mezi regiony.

Zásadní vliv na právní režim dohod o přeshraniční spolupráci mají multilaterální smlouvy, mezi které patří „Evropská rámcová úmluva o přeshraniční spolupráci mezi územními společenstvími nebo orgány“ (dále jen Madridská úmluva), která byla v roce 1980 přijata Radou Evropy. Státy se v ní zavazují k odstraňování právních, správních a technických problémů v přeshraniční spolupráci a k předávání informací vlastním územním orgánům o možnostech spolupráce. Negativem původní madridské úmluvy byl fakt, že neobsahovala žádnou právní podporu pro nové přeshraniční struktury.

V roce 1995 došlo k prvnímu dodatku Madridské úmluvy. Na jeho základě bylo možné vytvořit orgán přeshraniční spolupráce, který může mít právní subjektivitu. V reálu to

znamenovalo, že hlavním aktérem přeshraniční spolupráce nemusí být územní společenství – například kraj, ale i orgán, kterého členem bude územní společenství.⁶

V roce 1995 byla Radou Evropy přijata „Evropská charta hraničních a přeshraničních regionů“. Jednalo se o důležitý dokument, protože charta vyzdvihuje význam přeshraniční spolupráce, jako nástroje na překonávání periferního charakteru hraničních oblastí a pro zlepšování životních podmínek obyvatel. Je zde také popsán princip subsidiarity a partnerství a obsahuje návrh cílů přeshraniční spolupráce v rámci EU. Tyto cíle jsou definované přímo v Chartě jako: musí pokračovat rušení bariér a život ZÁDY K SOBĚ se musí změnit na společný život TVÁŘÍ K SOBĚ

K dalšímu dodatku došlo v roce 1998. Ten rozšířil režim přeshraniční spolupráce i na společenstva, které spolu nesousedí.

2.2 Nástroje podpory přeshraniční spolupráce v EU

Problematika významu přeshraniční spolupráce začala nabývat na významu především s rozšiřováním EU o nově přichozí členy. V roce 1990 vznikl v rámci EU první finanční nástroj, který sloužil na pomoc přeshraniční spolupráce – "Iniciativa Interreg". Za vznikem tohoto nástroje byla především integrace Evropy, protože nové členské státy by bez této pomoci mohly představovat určitou brzdu v rozvoji EU. Problematice Inicativy Interreg je věnována podkapitola 2.3.1.

Významný nástroj představoval program Phare, který se v rámci programu *Phare CBC* (Cross-Border Cooperation) zaměřoval na příhraniční regiony v kandidátských zemích a zemích EU. Cílem programu bylo potlačení možných negativních vlivů na obyvatele v pohraničních regionech a prohloubení vzájemné spolupráce lidí. V rámci projektu *CREDO* byla pozornost zaměřena na spolupráci středoevropských zemí EU a zemí bývalého sovětského bloku.⁷ Programu Phare se věnuje podkapitola 2.3.2.

Kromě těchto programů existuje ještě několik dalších, ale ČR se jich neúčastnila. Mezi tyto programy patří TACIS CBC (přeshraniční spolupráce v zemích východní Evropy),

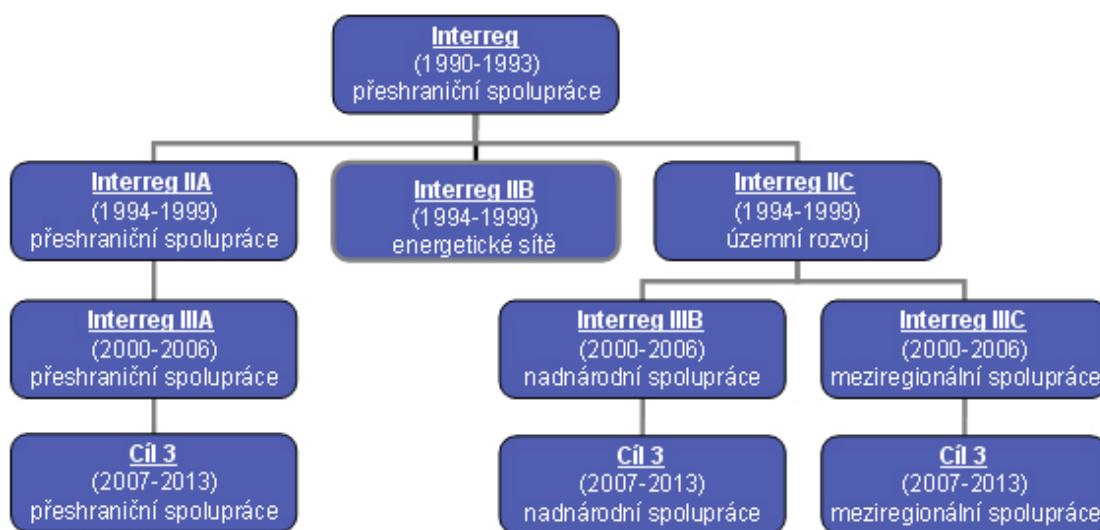
⁶ V. Dočkal, Přeshraniční spolupráce v EU a její právní zakotvení (2006)

⁷ http://www.mdcr.cz/cs/Evropska_unie/Fondy_EU/PHARE.htm, (Dokument Pharemore)

CARDS (podpora západního Balkánu), MEDA (program určen pro podporu zemí ve Středomoří).

2.2.1 Iniciativa INTERREG

Iniciativa Interreg, která vznikla v roce 1990, patří mezi jeden z nejdůležitějších finančních nástrojů EU. Je zaměřena na pomoc v rámci přeshraniční spolupráce pro členské státy EU. Její hlavním cílem bylo povzbudit a harmonizovat rozvoj na území celé Evropy. Za 25 let existence zaznamenal tento program určitý vývoj.

Obr. 3: Vývoj iniciativy Interreg (Zdroj: vlastní)

Původní jedna Iniciativa Interreg byla v roce 1994 rozdělena na 3 základné větve – Interreg IIA, Interreg IIB, Interreg IIC. Zatímco větev Interreg II se již dále nerozvíjela, Interreg IIA a Interreg IIC se postupně krystalizovaly do cílů, které jsou zaměřené na přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráci.

Programové období 1991-1993

V prvním programovém období v letech 1991-1993 bylo Iniciativou Interreg odsouhlaseno 31 operačních programů v celkové výši dotace 1,1 mld. Eur. Tyto projekty byly zaměřeny na dvoustrannou, ve výjimečných případech třístrannou kooperaci regionů po obou stranách hranic a týkaly se především oblasti komunikace, dopravy, životního prostředí, turismu, rozvoje venkova, obchodu a školství.

Programové období 1994-1999

V letech 1994-1999 probíhalo tzv. druhé období, kdy na úspěch Iniciativy Interreg I navázala Evropská Rada programem Interreg II. V programu Interreg II byl počet programů navýšen na 59. S tím souviselo taky navýšení dotace na 2,6 mld. Eur. Součástí bylo taky rozšíření programu o další dotační oblasti, tzv. „větve“:

- Interreg IIA byla původní dvoustranná přeshraniční spolupráce. Rozpočet na tuto oblast byl schválen ve výši 2,6 mld. Eur
- Interreg IIB byla oblast zaměřena na výstavbu nadnárodních energetických sítí. Rozpočet pro tuto oblast byl schválen ve výši 9,6 mld. Eur
- Interreg IIC byla zaměřena na nadnárodní činnosti v prostorovém plánování a dalších činnostech. Ke vzniku tohoto programu vedla právě rozšiřující se spolupráce v územním rozvoji nejen mezi členskými, ale i nečlenskými státy EU. Tento program byl zahájen v roce 1996 a jeho rozpočet činil 4,1 mld. Eur.

Programové období 2000-2006

Ve třetím programovém období 2000-2006 pokračuje Iniciativa Interreg pod názvem Interreg III. V tomto období byl vyčleněn rozpočet 4,9 mld. Eur, došlo zde k určitým úpravám v oblastech spolupráce:

- Interreg IIIA navazuje na Interreg IIA. Probíhá zde přímá přeshraniční spolupráce mezi sousedícími regiony v pohraničí. Tato spolupráce probíhá na základě společných strategií v rámci udržitelného územního rozvoje.
- Interreg IIIB v této větvi došlo k rozšíření, protože dřívější větev IIB měla časově omezený charakter a žádnou návaznost. V této oblasti tedy došlo k nadnárodní spolupráci s cílem podpořit vyšší stupeň územní integrace mezi evropskými regiony.
- Interreg IIIC v této oblasti probíhala meziregionální spolupráce, které cílem byla větší efektivnost politik a nástrojů regionálního rozvoje. V této oblasti bylo odsouhlasených více než 265 projektů. Tato větev byla z hlediska integrace velmi důležitá, protože dokázala vzájemně propojit jednotlivé země EU při řešení různých problémových oblastí.

Programové období 2007-2013

Programové období 2007-2013 navazuje na zkušenosti z Iniciativy společenství INTERREG III, konkrétně na větev C, která byla primárně zaměřena na posílení hos-

podářské a sociální soudržnosti Evropy. Interreg III poukázal na to, že existuje důležitá potřeba inter regionální spolupráce a připravil půdu pro další rozvoj kohezní politiky v programovém období 2007-2013. V rámci toho programového období byl Evropskou komisí schválen operační program Interreg IVC, který je zaměřen na inter regionální spolupráci s cílem zvýšit efektivnost politik regionálního rozvoje v oblasti inovací, znalostní ekonomiky, životního prostředí a prevence před nebezpečím. Součástí programu je také příspěvek k ekonomické modernizaci a zvýšení konkurenceschopnosti EU. V programovém období byl schválen rozpočet ve výši 347 mld. Eur. Tyto prostředky byly rozděleny mezi jednotlivé cíle regionální politiky:

- Cíl konvergence
- Cíl regionální konkurenceschopnosti a zaměstnanosti
- Cíl Evropská regionální spolupráce

Programovému období 2007-2013 se vzhledem k obsahu diplomové práce podrobněji věnuje kapitola 3.

Programové období 2014-2020

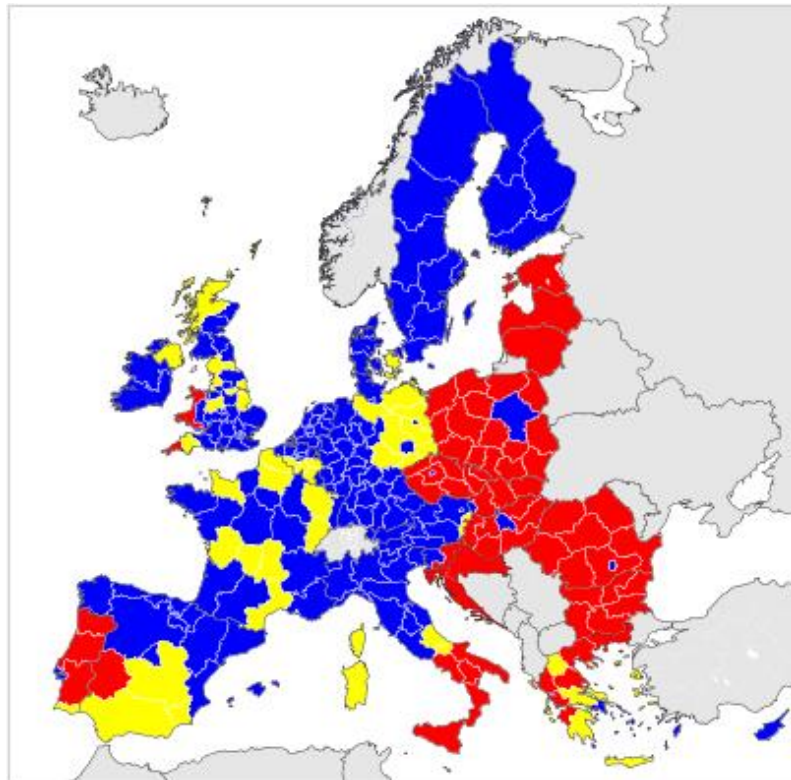
Současné období 2014-2020 probíhá v souladu se strategií EU 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. Tato strategie představuje dlouhodobou vizi rozvoje EU.

V tomto období došlo oproti programovému období 2007-2013 k několika změnám, především z důvodu schválení nového právního rámce s cílem rozšířit a posílit využívání finančních nástrojů v novém programovém období, jako „účinnější a udržitelnější alternativy k tradičnímu grantovému financování“. Tyto podmínky musely odsouhlasit všechny členské státy EU v podobě Dohody o partnerství, kterou posoudila a schválila Evropská komise.

- Došlo k rozšíření počtů zapojených fondů, konkrétně fond politiky rozvoje venkova (EAFRD) a fond společné námořní a rybářské politiky (EMFF)
- Byl nastaven systém tzv. předběžných podmínek, které jsou definovány jako „*klíčový předpoklad pro účinné čerpání finančních prostředků z Evropských strukturálních a investičních fondů*“, („strukturální fondy ©2015“)

Tyto podmínky jsou členěny na obecné a tematické, a jsou rozděleny do několika oblastí (nediskriminace, rovné příležitosti, zdravotní postižení, veřejná podpora aj.)

- Definování vyšší měřitelnosti přínosu podpořených operací, přičemž je kladen důraz na plnění stanovených indikátorů
- Určena vyšší závislost na rychlosti a kvalitě čerpání
- Vyšší míra uplatnění územně specifického přístupu a využití integrovaných nástrojů
- Stanovena vyšší míra uplatnění finančních nástrojů na úkor dotací

Obr. 4: Klasifikace Evropy v programovém období 2014-2020 (zdroj: vlastní)

Obrázek popisuje klasifikaci regionů v programovém období 2014-2020. Červená barva vymezuje málo vyvinuté regiony. Jde především o východní část Evropy a jižní část Itálie. Modrá barva signalizuje dobře rozvinuté regiony. Žlutou barvou jsou označeny transiční regiony.

2.2.2 Program Phare

Program Phare, který v roce 1989 zahájila ES, patřil mezi tzv. zdroje nevratné pomoci pro země střední a východní Evropy. Z jeho plného názvu (Poland/Hungary Aid for Restructu-

ring of Economies)⁸ je patrné, že tento program byl na svém začátku určen pro dvě země – Polsko a Maďarsko, avšak po roku 1996 byl program rozšířen na podporu 13 transformujících se zemí Evropy. Pro kandidátské země představoval hlavní cíl programu „pomoc s posílením přístupových kritérií“, především podporu demokracie, rozvoj tržní ekonomiky, soulad legislativy a přípravu administrativních činností, které byly nutné ke vstupu kandidátských zemí do EU. V roce 1994 byl vytvořen program tzv. CBC Phare, který byl zaměřen na podporu přeshraniční spolupráce.

Původní program představoval do konce roku 1999 jednu z nejdůležitějších forem finanční a technické pomoci EU zemím střední a východní Evropy, tzv. Phare I. Tento program byl rozčleněn na národní a mnohonárodní programy, a taky na programy přeshraniční spolupráce. V roce 2000 vznikl program Phare 2000, který byl zaměřen především na výstavbu institucí a na investiční podporu kandidátských zemí.

V prvním období, tj. v letech 1989-1999 byl rozpočet Phare pro všechny kandidátské země ve výši 11 mld. Eur, pro období 2000-2006 byl 10 mld. Eur.

Phare CBC

Jak již bylo popsáno výše, program Phare CBC byl program přeshraniční spolupráce⁹, kterého cílem bylo podporovat přeshraniční spolupráci mezi zeměmi střední Evropy, které hraničí s členskými zeměmi EU. Program Phare CBC představoval určitým způsobem podpůrný program k Iniciativě Interreg II, protože prostřednictvím programu Phare měly být kandidátské země připravené na čerpání prostředků ze Strukturálních fondů s tím, že následně dojde k přechodu z Phare CBC na Iniciativu Interreg.

V prvním období byly financovány investiční programy, které vyžadovaly velký objem finančních prostředků. Patřily tady programy v oblasti dopravy, životního prostředí a infrastruktury. Od roku 1996 byla součástí programu přeshraniční spolupráce. V roce 1998 vydala Evropská komise nové předpisy Phare CBC, díky kterým došlo k přiblížení tohoto programu k Iniciativě Interreg. V rámci tohoto přibližování došlo k vydání společných

⁸ Phare znamená v překladu „Maják“ (překlad z franc.)

⁹ CBC Phare – Phare Cross-Border-Co-operation Programme. Program byl zahájen v roce 1994

programových dokumentů, byly zavedeny společné orgány pro spolupráci a došlo ke vzniku SFMP¹⁰

Program Phare CBC a Iniciativa Interreg měly velmi podobné podmínky pro podporu projektů, protože oba vznikly z důvodu podpory přeshraniční spolupráce v rámci Evropy. Existovalo ale několik rozdílů, které i přes zavedení společných strategií, vzniku výborů pro spolupráci a určení hodnotících kritérií zůstaly odlišné. Mezi hlavní organizační rozdíly patřil fakt, že programy Interreg měly pevně zajištěné prostředky z fondů EU po celou dobu existence programu, zatímco programy Phare CBC byly oznámeny jako rámcové návrhy. Dalším rozdílem bylo to, že programy Interreg schvaluje Evropská komise jen jednou za programové období, programy Phare CBC byly schvalovány Evropskou komisí každoročně. Důležitým rozdílem bylo, že v rámci Iniciativy Interreg neexistuje žádné finanční omezení velikosti, projekty Phare musely čerpat minimálně 2 mil. Eur a některé programy mohly být v rámci Phare čerpány jen v malých projektech. Posledním rozdílem byl způsob schvalování: projekty Phare CBC byly předkládány ke schválení Evropské komisi, projekty z Iniciativy Interreg nepodléhaly schvalování komise.

Z pohledu ČR se program Phare CBC stal jedním z neúspěšnějších programů pro podporu regionální politiky EU, z hlediska rozsahu se jednalo o největší program v ČR. V prvním období, které trvalo do roku 1999, bylo v rámci ČR realizováno šest programů přeshraniční spolupráce, v období 2000 - 2003 byly Evropskou komisí schváleny další tři projekty. Níže uvedené tabulky popisují Program na hranicích od roku 1999 do 2003, kdy byl tento projekt ukončen, protože ČR, jako člen EU začala čerpat prostředky z Iniciativy Interreg II A.

¹⁰ SFMP - společné fondy malých podniků. Tyto fondy byly zaměřeny na projekty s rozpočtem nižším než 50 tis. Eur, které vedly k rozvoji a posilování spolupráce mezi sousedními regiony na obou stranách hranice.

Tab. 1: Příspěvky v Programu Phare od roku 1994 (zdroj: vlastní)

	Programy	ČR- Německo	ČR- Rakousko	Trilaterální programy (ČR- Německo-Polsko)	Trilaterální programy (ČR- SR-Polsko)	ČR- Polsko	ČR- Slovensko
1994	25						
1995	25	6	1,5	0,5			
1996	25	9	1,5	0,75			
1997	25						
1998	7	11,9					
1999	29,4	10,6				3	2
Celkem	136,4	37,5	3	1,25	0	3	2

Tabulka zobrazuje přehled investic v programu Phare v období 1994-1999 pro jednotlivé programy. Největší objem finančních prostředků byl schválen pro program ČR-Německo 136,4 mil. Eur. Naopak nejnižší objem finančních prostředků byl schválen na Trilaterální programy ČR-SR-Polsko.

3 OPERAČNÍ PROGRAMY 2007-2013

V programovém období 2007-2013 došlo v rámci Iniciativy Interreg k několika významným změnám, které se týkaly struktury politik hospodářské a sociální soudržnosti (HSS) EU. Na rozdíl od programového období byly vytvořené pouze tři cíle:

- Cíl Konvergence
- Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost
- Cíl Evropská územní spolupráce

3.1 Charakteristika cílů v programovém období 2007-2013

Cíl konvergence: cíl zaměřen na podporu hospodářského a sociálního rozvoje těch regionů na úrovni NUTS II, kde se HDP na obyvatele pohybuje pod úrovní 75% průměru tohoto ukazatele pro celou EU. Cíl je financován ze tří fondů: ERDF, ESF, FS. V ČR jsou do tohoto cíle zahrnuty všechny regiony soudržnosti kromě Hlavního města Prahy. Tento cíl zahrnuje osm tematických operačních programů (dále jen OP), na které byla vyčleněna částka 21,23 mld. Eur a sedm regionálních OP s celkovou přidělenou částkou 4,66 mld. Eur¹¹

Cíl regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost: jde o podporu regionů na úrovni NUTS I a NUTS II, které přesahují limity proto, aby byly zaměřeny do cíle Konvergence. Tento cíl je financován z ERDF a ESF. V ČR je tento OP určen výlučně pro Prahu a přidělený rozpočet je ve výši 0,42 mld. Eur.

Cíl Evropská regionální spolupráce: tento cíl je zaměřen na přeshraniční spolupráci regionů na úrovni NUTS III, které se nacházejí podél všech vnitřních a některých vnějších pozemních hranic a všech regionů úrovně NUTS III podél námořních hranic, které jsou od sebe obecně vzdáleny nejvýše 150 kilometrů. Kromě toho je podporována meziregionální a národní spolupráce regionů. Hlavní strategií tohoto cíle je podpora řešení společných problémů mezi sousedními regiony, například rozvoj měst a venkova, rozvoj pobřeží, rozvoj sítí malého a středního podnikání. Cíl je financován z ERDF. V ČR do tohoto cíle patří všechny regiony včetně Prahy. Pro ČR bylo vyčleněno celkem 26,7 mld. Eur.

¹¹ ROP NUTS II Severozápad, ROP NUTS II Moravskoslezsko, ROP NUTS II Jihovýchod, ROP NUTS II Severovýchod, ROP NUTS II Střední Morava, ROP NUTS II Jihozápad, ROP NUTS II Střední Čechy

Tab. 2: Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle regionální politiky v období 2007-2013 (zdroj: strukturální fondy, ©2015)

Cíl	Fondy pro EU 27	Fondy pro EU 27 v %	Fondy pro ČR	Fondy pro ČR v %
Konvergence	283 mld. Eur	81,54	25,88 mld. Eur	96,98
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	54,96 mld Eur	15,95	419,9 mil. Eur	1,56
Evropská územní spolupráce	8,72 mld Eur	2,52	389,05 mil. Eur	1,46
Celkem	347 mld Eur	100	26,69 mld Eur	100

Z celkového objemu 347 mld. Eur byl největší objem prostředku vyčleněn na program konvergence a regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Pro ČR bylo v rámci těchto programů vyčleněno přibližně 10% z celkového objemu finančních prostředků.

3.2 Charakteristika cíle Evropská a územní spolupráce

Podpora přeshraniční spolupráce je realizován prostřednictvím tohoto cíle, do kterého byla v průběhu programového období 2007-2013 transformována Iniciativa Interreg IIIA. V rámci něho je podporována spolupráce na třech úrovních, konkrétně přeshraniční, mezi-regionální a nadnárodní.

V ČR je tento cíl rozdělen do devíti operačních programů a bylo na něj vyčleněno 0,39 mld. Eur. Jde o tyto programy:

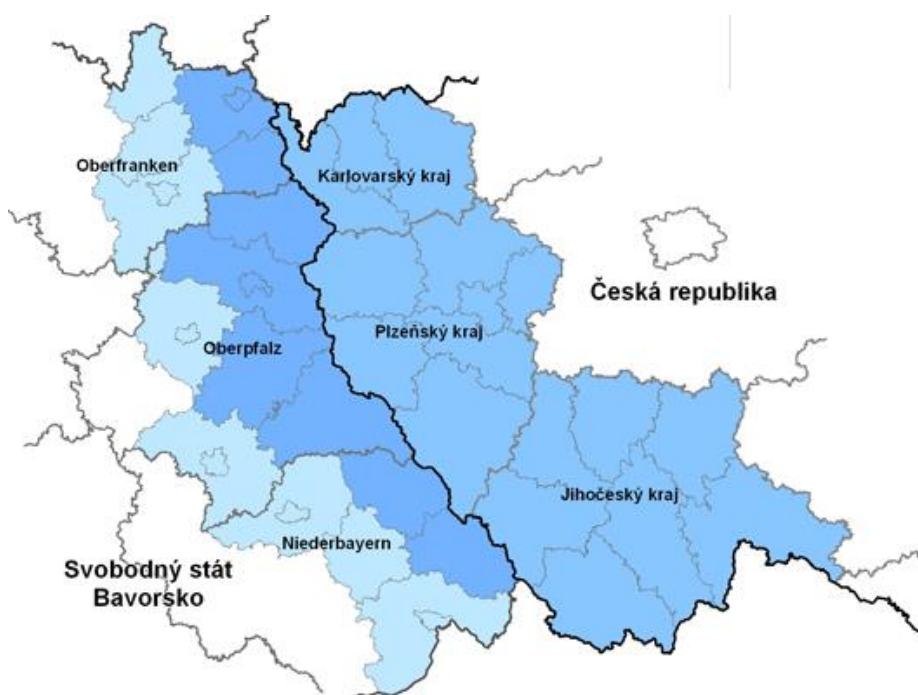
- OP Přeshraniční spolupráce ČR-Bavorsko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR-Polsko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR-Rakousko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR-Sasko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR-Slovensko
- OP Mezi-regionální spolupráce
- OP Nadnárodní spolupráce
- Síťový operační program ESPON 2013
- Síťový operační program INTERACT II

OP přeshraniční spolupráce ČR-Bavorsko

Program zaměřen na podporu přeshraniční spolupráce v kulturní a komunální oblasti, s důrazem na rozvoj cestovního ruchu, zlepšení dopravní dostupnosti v tomto přeshraničním regionu, podporu vzdělávání a sociální integrace, ochranu životního prostředí. Vzhledem k tomu, že se jedná o program v cíli Evropská územní spolupráce, byl tento OP financován z ERDF ve výši 115,51 mil. Eur. Kromě toho byl rozpočet navýšen o 20,38 mil. Eur z národních veřejných zdrojů především z německé strany. Tento OP obsahuje dva prioritní druhy projektů:

- Hospodářský rozvoj, lidské zdroje a sítě
- Rozvoj území a životní prostředí

Jelikož jde o projekt přeshraniční spolupráce, je důležité, aby na projektech participovaly obě strany, především v činnostech jako příprava projektu, provádění projektů, společné využívání pracovníků, ale také společné financování projektů.

Obr. 5: oprávněné regiony ČR – Svobodní stát Bavorsko (zdroj: CRR, © 2011 - 2014 CRR ČR)

Do tohoto operačního programu byl v ČR zapojen Karlovarský kraj, Plzeňský kraj a Jihočeský kraj. Na straně Bavorska patří mezi oprávněný region Oberfranken, Oberpfalz a Niederbayern.

OP přeshraniční spolupráce ČR-Polsko

Podobně, jako předchozí OP je i tento zaměřen na zlepšení dopravní dostupnosti v přeshraničním regionu, podporu hospodářské spolupráce, rozvoj infrastruktury a služeb cestovního ruchu, podporu vzdělávání, kulturních a společenských aktivit, ochranu životního prostředí a spolupráci územních samospráv na obou stranách hranice.

OP ČR-Polsko obsahuje 4 prioritní osy, které rozdělují OP na logické celky. Ty jsou konkretizovány v tzv. oblastech podpory, které vymezují zaměření projektů na tyto oblasti:

- Posilování dostupnosti, ochrana životního prostředí a prevence rizik
- Zlepšení podmínek pro rozvoj podnikatelského prostředí a cestovního ruchu
- Podpora spolupráce místních společenství
- Technická pomoc

Obr. 6: oprávněné regiony ČR – Polsko (zdroj: CRR, © 2011 - 2014 CRR ČR)

Operační program je určen pro několik krajů v ČR (Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Olomoucký a Moravskoslezský) a několik regionů v Polsku (Jeleniogórsko-walbrzyský, Opolský, Rybnicko-jastrzębský a Bielsko-bialský), s celkovým rozpočtem 219,46 mil. Eur, přičemž část z celkového rozpočtu bude financována z národních zdrojů obou zemí.

OP přeshraniční spolupráce ČR-Rakousko

Zaměření programů je stejné jako u předchozích, tj. dopravní dostupnost regionu, ochrana životního prostředí, rozvoj cestovního ruchu, podpora vzdělávání a sociální integrace, ale také spolupráce hospodářských subjektů a transfer technologií a podpora přeshraniční spolupráce územních samospráv na obou stranách hranice.

Z ERDF bylo pro tento OP vyčleněno 107,44 mil. Eur. Navíc bude rozpočet navýšen o příspěvek z českých a rakouských národních zdrojů. I zde musí být prokázána vzájemná spolupráce obou zemí při přípravě, provádění a využívání společných pracovních sil.

OP ČR-Rakousko obsahuje tři prioritní osy, které jsou zaměřené na tyto oblasti:

- Socioekonomický rozvoj, cestovní ruch a transfer know-how
- Regionální dostupnost a udržitelný rozvoj
- Technická pomoc

Obr. 7: oprávněné regiony ČR – Rakousko (zdroj: CRR, © 2011 - 2014 CRR ČR)

Program určen pro tři české kraje (Jihočeský, Jihomoravský, Vysočina) a sedm rakouských regionů (Waldviertel, Weinviertel, Wiener, Umland, Nordteil, Mühlviertel, město Vídeň).

OP přeshraniční spolupráce ČR-Sasko

OP je zaměřen na zlepšení dopravní dostupnosti v regionu, podporu rozvoje přeshraniční infrastruktury, služby cestovního ruchu, budování infrastruktury, zlepšení poskytovaných služeb v oblasti vzdělávání a sociální integrace, ochranu životního prostředí, podporu spolupráce hospodářských subjektů, transferu regionu a podporu přeshraniční spolupráce územních samospráv na obou stranách hranice. Celkové prostředky, vyčleněné pro tento OP byly ve výši 207,40 mil. Eur. Tyto prostředky byly ještě doplněny o finanční pomoc z národních plánů ČR a Svobodného státu Sasko ve výši 36,6 mil. Eur.

OP je zaměřen na 4 prioritní osy, které reprezentují tyto oblasti:

- Rozvoj rámcových společenských podmínek v dotačním území
- Rozvoj hospodářství a cestovního ruchu
- Zlepšení situace přírody a životního prostředí
- Technická pomoc¹²

Obr. 8: oprávněné regiony ČR – Svobodní stát Sasko (zdroj: CRR, © 2011 - 2014 CRR ČR)

¹² <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace/OP-Sasko-CR>

Zatímco v ČR jsou do tohoto OP zapojeny 3 regiony (Karlovarský, Ústecký, Liberecký), Svobodný stát Sasko reprezentuje více než 20 regionů.

OP přeshraniční spolupráce ČR-Slovensko

Podobně jako předchozí OP je i tento zaměřen na zlepšení dopravní dostupnosti v přeshraničním regionu, podporu hospodářské spolupráce, rozvoj infrastruktury a služeb cestovního ruchu, podporu vzdělávání, kulturních a společenských aktivit, ochranu životního prostředí a spolupráci územních samospráv na obou stranách hranice.

OP ČR-Slovensko obsahuje tři prioritní osy, které rozdělují OP na logické celky. Ty jsou konkretizovány v tzv. oblastech podpory, které vymezují zaměření projektů na tyto oblasti:

- Podpora sociokulturního a hospodářského rozvoje přeshraničního regionu a spolupráce
- Rozvoj dostupnosti přeshraničního území a životního prostředí
- Technická pomoc

Obr. 9: oprávněné regiony ČR – Slovenská republika (zdroj: CRR, © 2011 - 2014 CRR ČR)

OP ČR-Slovensko spojuje tři regiony na straně ČR (Jihomoravský, Zlínský, Moravskoslezský) a tři regiony ze Slovenské republiky (Trenčinský, Trnavský a Žilinský). Celkový přidělený objem finančních prostředků z ERDF činí 92,74 mil. Eur. Tyto finanční prostředky byly ještě doplněny o dotaci z národních zdrojů ve výši 16,37 mil. Eur.

Vzhledem k zadání diplomové práce, bude problematice OP Přeshraniční spolupráce ČR-Slovensko věnována praktická část diplomové práce.

OP Mezuregionální spolupráce

OP Mezuregionální spolupráce (INTERREG IVC) si dává za cíl spolupráci mezi veřejnými orgány a institucemi, která je zaměřena na výměnu a přenos zkušeností a zajištění rozvoje přístupů a nástrojů, které by měly vést ke zvýšení účinnosti politiky regionálního rozvoje. OP se zaměřuje na čtyři hlavní oblasti spolupráce a konkrétně: inovace, znalostí ekonomiky, životní prostředí a ochrana před riziky.

Do tohoto OP jsou zapojené všechny členské státy EU, dále Norsko a Švýcarsko. Celkový objem přidělených finančních prostředků z Evropského fondu pro regionální rozvoj je 321,32 mil. Eur.

OP Nadnárodní spolupráce

Tento OP je rozdělen do několika zón, ČR je součástí zóny Střední Evropa. Spolu s ČR je v této zóně také Rakousko, Polsko, Maďarsko, Slovinsko, Slovensko, části Německa, části Itálie a nečlenský stát Ukrajina, ale pouze některého jeho části.

OP Nadnárodní spolupráce má podobný charakter jako OP mezuregionální spolupráce, tj. *„spolupráci veřejnými orgány a institucemi s charakterem veřejných orgánů s cílem výměny a přenosu zkušeností především v oblastech inovací, dopravní dostupnosti, životního prostředí a zvyšování atraktivity měst a regionů“*.

„Hlavním cílem spolupráce je tedy zajištění dostupnosti znalostí a nástrojů pro vytváření partnerství“ (strukturální fondy, ©2015) tak, aby se předcházelo činnostem, které se opakují a nevytvářely se aktivity, které již probíhají. Jde tedy o vytváření partnerství, které přispívá k dosažení takových výstupů, které vedou k investicím a iniciativám do budoucna. Program je financován z ERDF, pro ČR bylo vyčleněno 37,46 mil. Eur.

Sít'ový OP EPSON

Jak už samotný název naznačuje, OP EPSON¹³ je výzkumný program, který je zaměřen na podporu územního plánování a regionálního rozvoje. Hlavním cílem je poskytovat informace, analýzy, scénáře, mapy atp., které přispívají k rozvoji regionu, ale i větších územních celků. Program je určen pro soukromé subjekty, ale i veřejné organizace, pokud se jedná o subjekty z členských zemí EU a tzv. partnerských zemí EU (Norsko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko, Island). Na tento operační projekt bylo vyčleněno 45 mil. Eur. Program EPSON je rozdělen do 5 priorit podle programové strategie a stanovených záměrů.

Sít'ový OP INTERACT II

Poslední operační program v rámci cíle Evropská územní spolupráce je zaměřen na „*posílení efektivnosti a zkvalitnění aktivit územní spolupráce v členských státech EU a dalších zemích zapojených do programu, zejména na šíření znalostí, zkušeností a dalších výstupů z programů přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce*“. (strukturální fondy, ©2015)

Jak vychází z náplně operačního programu, hlavní důraz je kladen na externí komunikaci a propagaci dosažených výsledků. Proto hlavním zdrojem informací pro tento operační program je internet a internetová databáze. Program není určen pro širokou veřejnost. Čerpání prostředků probíhá přímo v tzv. prioritních os.

3.3 Financování projektů

Jedna z nejdůležitějších podmínek při výběru projektu je zabezpečení spolufinancování projektu ze strany žadatele. Struktura financování jednotlivých projektů je pevně dána:

- Maximální podíl prostředků Evropského fondu regionální rozvoje je stanoven na 75% výše celkových způsobilých výdajů projektu
- Maximální podíl prostředků ze státního rozpočtu ve výši 5% celkových způsobilých výdajů projektu
- Maximální míra spolufinancování, která je zabezpečena žadatelem o dotaci při předkládání žádosti je 25% způsobilých výdajů projektu

¹³ EPSON (European Spatial Planning Observation Network) – znamená Evropská monitorovací síť pro územní rozvoj a soudržnost

Celková struktura sice dosahuje úroveň 105%, ale vzhledem k tomu, že na podporu 5% ze státního rozpočtu neexistuje žádný právní nárok, musí žadatel již při předkládání projektu prokázat, že dokáže zajistit spolufinancování ve výši minimálně 25%. To pro případ, že by státní dotace nebyla přidělena, nebo byla, ale ne v maximální výši.

Dalším důležitým faktem je skutečnost, že dotace z ERDF jsou vypláceny zpětně. Žadatel si tedy musí zajistit předfinancování ve výši 100%. V případě, že je projekt realizován v etapách, musí žadatel dokázat, že má finanční prostředky na předfinancování dvou etap.

Spodní hranice velikosti podpory z ERDF je ve velkých projektech v rámci jednotlivých programů Iniciativy Interreg IIIA stanovena ve výši 10 tis. Eur

3.4 Institucionální zabezpečení fondů EU v ČR

Cíle kohézní politiky realizuje EU prostřednictvím sedmiletých programových období, pro něž členské státy EU vytváří programové dokumenty s tím, že pro každé programové období se vytvářejí dokumenty nové. Tyto dokumenty obsahují nejen rozpočet pro jednotlivé programy, ale také jsou v nich obsažené cíle a priority, které chtějí členské státy v rámci jednotlivých programů dosáhnout, při dodržení podmínek, stanovené základními strategickými dokumenty EU. Pro období 2007-2013 se EU při realizaci kohézní politiky řídí SOZS¹⁴. Na úrovni členských států jsou pak vytvářené Národní rozvojové plány (NRP), které popisují hlavní rozvojové problémy každé země. Při vytváření NRP je důležité, aby byly vytvářeny v souladu s SOZS. Tento soulad představuje dokument na území členského státu, který se nazývá Národní strategický referenční rámec (NSRR). NSRR v ČR slouží k popisu strategický cílů, stanovení způsobu řízení a koordinace politiky HSS. Jde tedy o systém finančních toků z EU do ČR. Kromě toho také určuje, jako OP budou v ČR realizovány. V ČR je hlavním koordinátorem pro využívání prostředků z fondů EU Ministerstvo pro místní rozvoj.

3.5 Zhodnocení teoretické části

Teoretická část práce představuje logicky navazující celek, který poskytuje ucelené informace k problematice regionální politiky a čerpání dotací ze strukturálních fondů. Cílem

¹⁴ SOZS- Strategické obecné zásady Společenství. V těchto zásadách jsou definovány úkoly politiky HSS

této části bylo představit regionální politiku, její základní cíle a operační programy, se zaměřením se na programové období 2007-2013. Zkoumáním problematiky realizace projektů přeshraniční spolupráce v programovém období 2007-2013 se zabývá praktická část diplomové práce. Proto bylo nevyhnutné rozebrat tuto problematiku z teoretického pohledu.

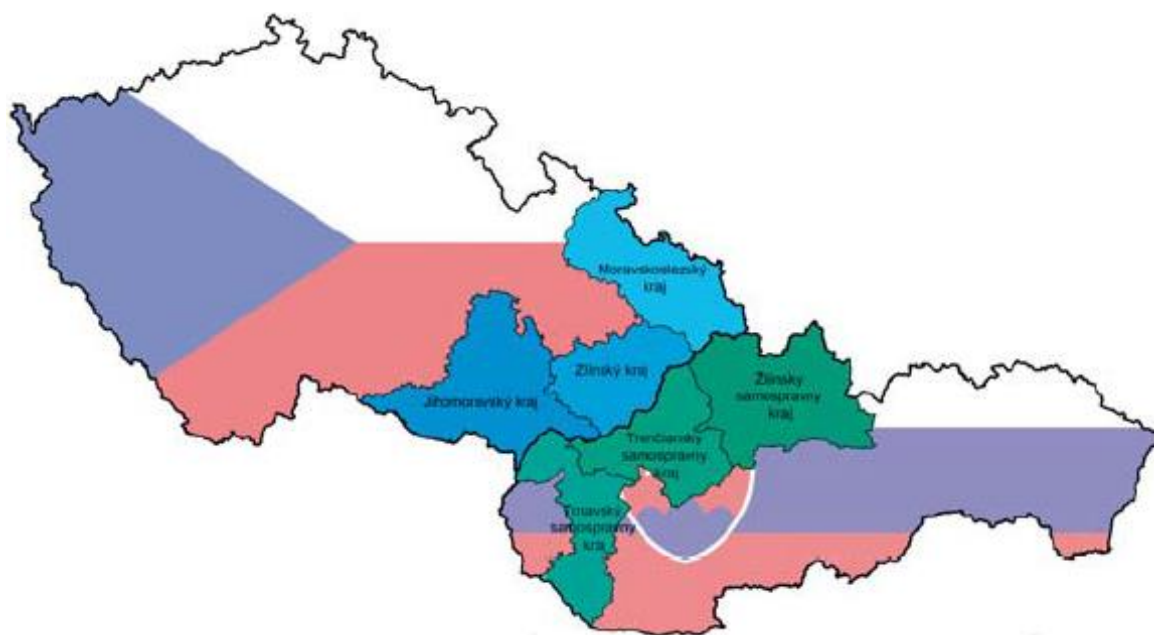
II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 OP PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE SLOVENSKÁ REPUBLIKA-ČESKÁ REPUBLIKA 2007-2013

Operační program přeshraniční spolupráce Slovenská republika (dále jen SR) - Česká republika (dále jen ČR) 2007 - 2013 byl schválen v roce 2007 Evropskou komisí. Rozpočet z prostředků Evropské fondy regionálního rozvoje pro tento program byl odsouhlasen ve výši 92,7 mil. Eur, přičemž 56,55 mil. Eur bylo určeno pro ČR a 36,19 mil. Eur pro SR. Program přeshraniční spolupráce mezi SR a ČR 2007-2013 vychází z OP přeshraniční spolupráce, která byla zabezpečována v rámci Iniciativy Interreg III v letech 2004-2006. Cílem operačního programu je navázat na úspěšné projekty z předchozího programovaného období a dále podporovat posilování a rozvoj spolupráce ve vybraných regionech.

4.1 Charakteristika operačního programu a jeho priority

Tento operační program je určen na podporu společensko-kulturního a hospodářského rozvoje, územní dostupnosti a životního prostředí, to vše na česko-slovenském příhraničí. Jde konkrétně o podporu hospodářské spolupráce, rozvoj infrastruktury a služeb cestovního ruchu, podporu vzdělávání, kulturních a společenských aktivit, ochranu životního prostředí a spolupráci územních samospráv na obou stranách hranice. Do tohoto operačního programu bylo celkem zapojeno 6 regionů, z toho 3 regiony v SR a 3 regiony v ČR

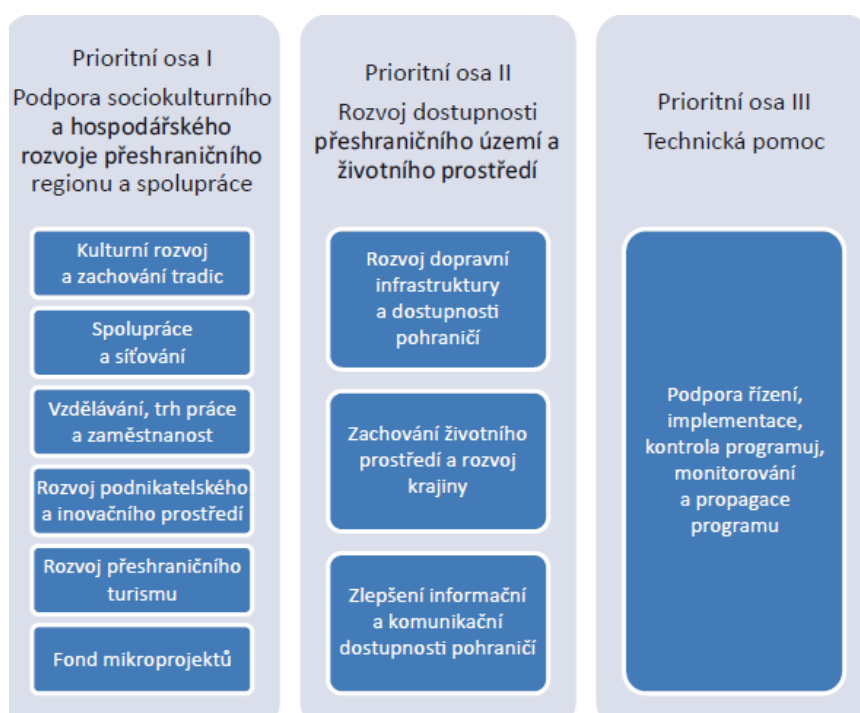

Obr. 10: Oprávněné regiony v OP SR-ČR 2007-2013 (zdroj: spolupráce obcí, 2014, s.21).

Jak naznačuje mapa, v SR se konkrétně jednalo o tyto oprávněné regiony: Trnavský kraj, Trenčianský kraj a Žilinský kraj, v ČR mezi oprávněné regiony patřil Jihomoravský kraj, Moravskoslezský kraj a Zlínský kraj. Všechny tyto regiony jsou součástí kategorie NUTS III.

Příprava operačního programu probíhala v průběhu let 2005 – 2006. Za účelem přípravy programu došlo ke vzniku pracovní skupiny „Task Force“, kterou tvořili zástupci Ministerstva výstavby a regionální rozvoje SR, Ministerstva pro místní rozvoj ČR, Centra pro regionální rozvoj ČR, zástupci Ministerstva financí SR a ČR, zástupci regionů NUTS III patřící do tohoto programu, zpracovatelé dokumentu a také zástupci vybraných Euroregionů příhraniční slovensko-české oblasti.

Globální cíl tohoto OP je především růst provázanosti a sblížení přeshraničních regionů a je konkretizován přes specifické cíle, které tvoří náplň prioritních os. Při definování os se vycházelo z rozmanitosti a specifikace slovensko-českého příhraničního území. Jde o oblast, která má velký potenciál pro rozvoj turismu a dopravné infrastruktury. Na základě toho došlo k určení dvou rozvojových prioritních os regionu a jedné samostatné prioritní osy, která sloužila k zabezpečení řízení, kontroly a monitoringu programu. Osy jsou dále dělené na jednotlivé oblasti podpory a tyto oblasti reprezentují jednotlivé tematické celky, které jsou pak ještě děleny na cíle a aktivity.

Obr. 11: Struktura prioritní os OP Přeshraniční spolupráce (zdroj: vlastní)

Prioritní osa I: Podpora sociokulturního a hospodářského rozvoje přeshraničního regionu a spolupráce: Cílem této osy je podpora rozvoje kultury a zachování tradic, dále pak spolupráce regionů, vzdělávání, rozvoj cestovního ruchu, případně menší investiční projekty, tzv. mikroprojekty.

Při analýze východiskové situaci je patrné, že na hranici obou zemí existuje silná hospodářská a společenská vazba, která je důsledkem toho, že tyto dva státy tvořili až do začátku 90. let. 20. století jeden celek. Tyto silné vazby nebyly nijak významně narušené ani rozdělením na konci roku 1992. Jedním z důvodů, proč k tomu nedošlo je fakt, že hranice nejsou limitované z pohledu jazyka a taky tím, že oba národy mají velký počet společných nebo podobných tradic. Je proto důležité tyto vazby upevňovat a zkvalitňovat, k čemuž jsou nutné finanční a kapacitní prostředky. Využití dotací z této prioritní osy pomůže nejen k upevnění již existujících vazeb, ale také posune možnosti rozvoje o krok dál k dosažení vytyčeného sociokulturního a hospodářského rozvoje.

Prioritní osa II: Rozvoj dostupnosti přeshraničního území a životního prostředí:

Tato osa je zaměřena na podporu dopravy v pohraničí, rozvoj životního prostředí a krajiny, zlepšení informační a komunikační dostupnosti v pohraničí, v zájmu zlepšení dostupnosti všech územních částí tohoto příhraničního regionu. Podpora vytváření podmínek pro zkvalitnění života je jednou z nutných podmínek pro rozvoj jakéhokoliv regionu v oblasti turismu. Pro tuto příhraniční oblast to platí obzvlášť, jelikož je tento region významným mezinárodním dopravním uzlem, který je nutné dále rozvíjet. Budování, rekonstrukce a udržování již stávající dopravní infrastruktury je důležitým cílem pro všeobecný rozvoj tohoto regionu, jehož část leží mimo dopravní infrastrukturu. Součástí cílů je také zlepšení transferu informací prostřednictvím rozvoje digitálního obsahu, jako jedna z forem zlepšení informační a komunikační dostupnosti vybraného regionu.

Prioritní osa III: Technická pomoc

Cílem je podpora řízení, implementace, kontrola programů, monitorování a propagace programů. Tento cíl vychází z nařízení ES o všeobecných ustanoveních o Evropském fondu regionálního rozvoje, Evropském sociálním fondu a Kohézním fondu na přípravu, monitorování, hodnocení a kontrolu programu

4.1.1 Fond mikroprojektů

Fond mikroprojektů, který vznikl v rámci OP PS SR-ČR 2007 - 2013 byl vytvořen v souladu s cílem Prioritní osy I, jako flexibilní nástroj přímé podpory pro projekty přeshraniční spolupráce v SR i ČR. Cílem podpory jsou přeshraniční projekty nižšího rozsahu, které nepřesáhnou 20 tis. Eur. Z celkového objemu finančních prostředků bylo do tohoto fondu alokováno 10%, což představuje 9,3 mil. Eur. Správcem fondu je v ČR region Bílé Karpaty, na straně SR je to Trenčínský samosprávný kraj.

Mezi hlavní cíle patří, obnovení přeshraničních vazeb, které byly narušeny rozdělením ČR a SR ve dvě samostatné země. Jde především o vytváření a posilování kontaktů, vytváření dlouhodobých forem spolupráce nejen regionů a regionálních struktur, ale také spolupráce obyvatel těchto příhraničních regionů.

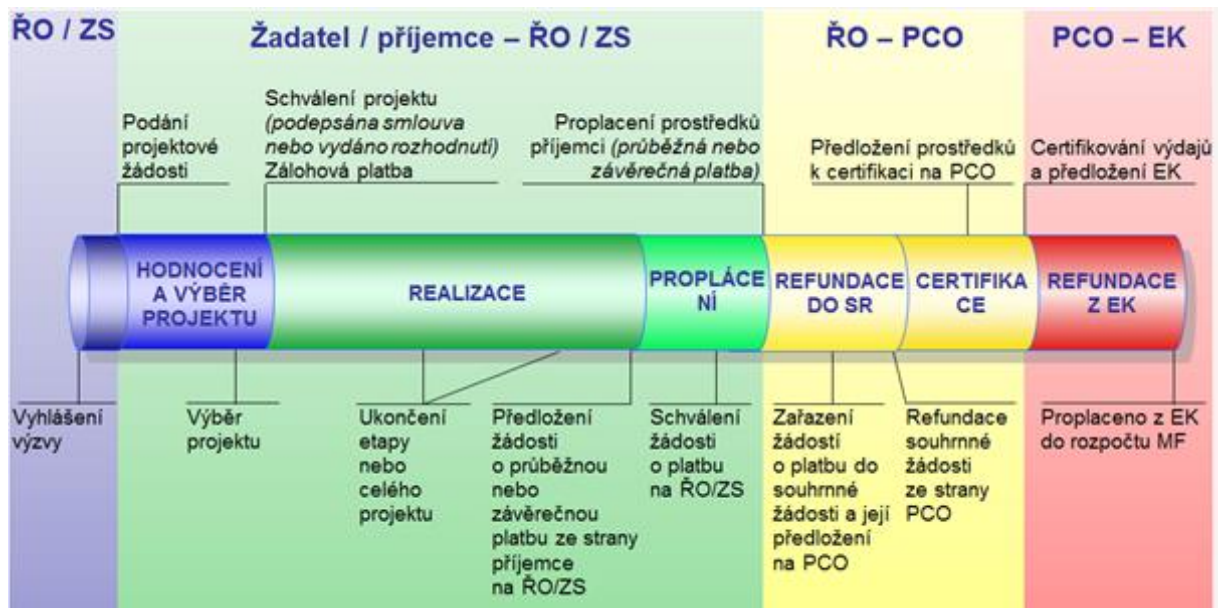
Tyto projekty mají podobu neinvestičního charakteru. Je zde i jiná struktura plnění. Projekty financované z fondu mikroprojektů mají stanovenou maximální dobu realizace, která nesmí přesáhnout 12 měsíců. Oprávněnými žadateli mohou být jak subjekty z veřejného tak i soukromého sektoru. Mezi hlavní oblasti, které jsou financovány z fondu mikroprojektů patří:

- Kulturní výměny mezi různými skupinami v příhraničních regionech, například výměny obyvatel, výměna sportovních činností, realizace folklórních slavností a jiné akce s důrazem na rozvoj tradic a tvorbu dlouhodobé spolupráce.
- Projekty zaměřené na rozvoj lidských zdrojů a formy vzdělávání, které osloví široké spektrum účastníků, dále projekty, které vedou k rozvoji spolupráce, k vytváření přeshraničních pracovních příležitostí, ke zvyšování technologického pokroku v přeshraničních regionech a k vyšší propagaci aktivit v těchto regionech.
- Studie a analýzy příhraničních regionů, které povedou k víceúčelovému využívání regionů a tím pádem přispějí ke zlepšení propagaci, vypracovávání strategií pro další regionální rozvoj příhraničního regionu se zacílením na rozvojové priority.
- Projekty zaměřené na problémy životního prostředí v příhraničním regionu, vypracování studií týkajících se tohoto problému.
- Podpora aktivit zaměřených na rozvoj cestovního ruchu, které následně povedou ke zvýšení informovanosti o tomto regionu, zvýšení pracovních míst v příhraničním regionu a zlepšení hospodářské situace.

- Využití finančních prostředků na zlepšení komunikace mezi příhraničními regiony a jiné.

4.2 Podmínky pro získání dotace v rámci operačního programu

Jak již bylo popsáno v teoretické části, pro získání dotace v rámci operačního programu je nutné dodržovat základní podmínky, které stanovují způsob čerpání prostředků ze strukturálních fondů. Získání dotace je složitý proces, který má několik fází.

Obr. 12. Průběh získání dotace z fondů EU (zdroj: CRR, © 2011 - 2014 CRR ČR)

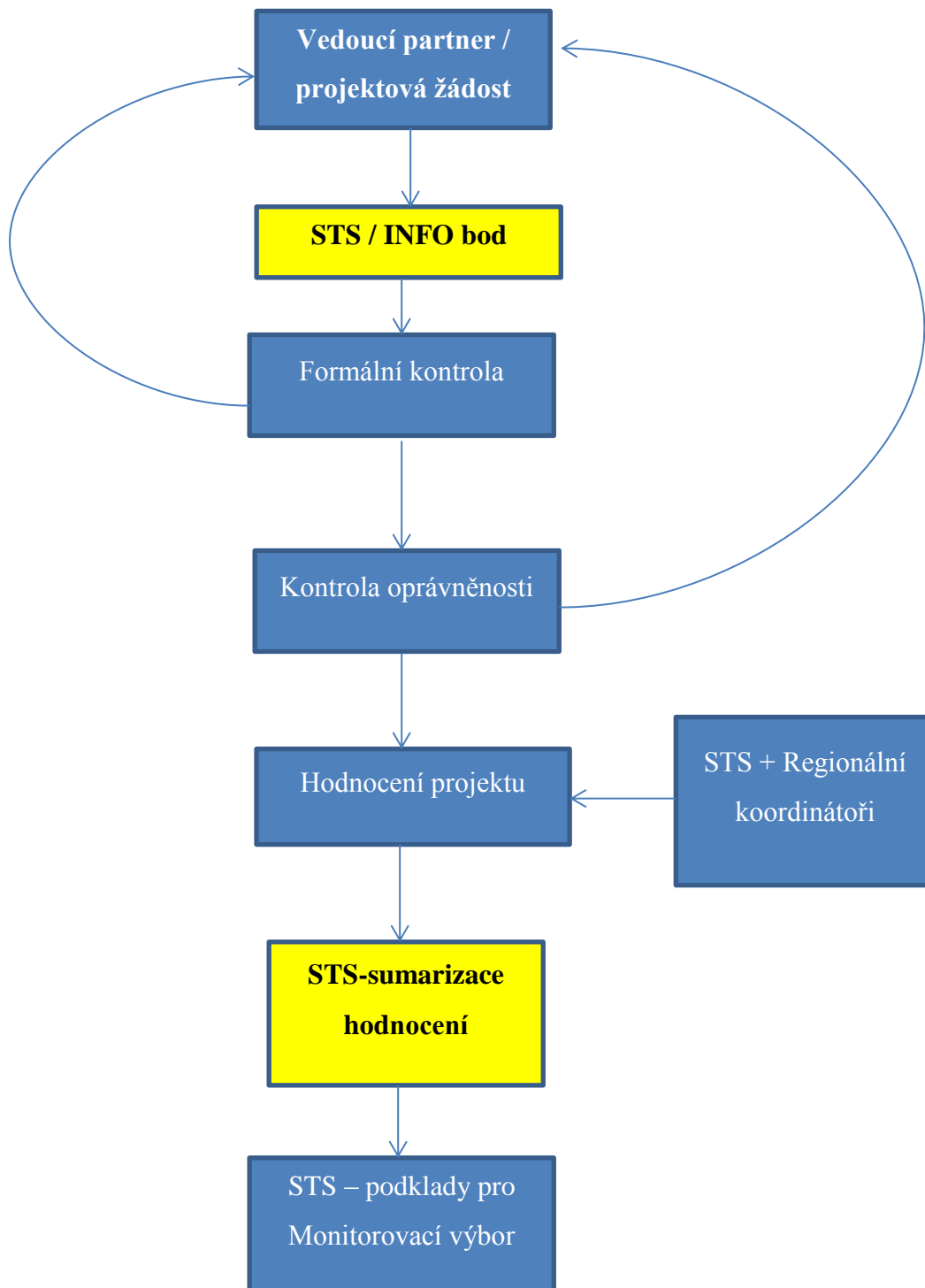
Jak naznačuje obrázek, samotný postup při získání dotace má několik kroků – od vytvoření projektového záměru přes zpracování projektu až po předložení žádosti o dotaci. Mezi základní kroky spojené s podáním žádosti o dotaci z fondů EU patří:

- Vytvoření podrobného projektového záměru: při vytváření projektového záměru je nutné myslet na to, že z fondů EU jsou podporovány projekty zaměřené na obecnou prospěšnost, přičemž prospěšností není chápána pouze sociální aktivita, ale také aktivity vedoucí ke zlepšení sociálního, ekonomického či životního prostředí v regionu nebo i členské zemi. Žadatelem, který předkládá projekt, může být jak soukromá tak i veřejná společnost.
- Nalezení příslušného operačního programu a v něm konkrétní oblasti podpory pro daný projektový záměr - tento bod má několik fází. V první fázi je nutné zařadit projekt do operačního programu, který danou problematikou řeší, například přeshraniční spolupráce. Následně pak provést technickou kontrolu z pohledu typu

oprávněného žadatele, místa realizace projektu, velikosti dotace, schopnost spoluzajištění apod.

- Vypracování žádosti o dotaci představuje klíčový dokument, na kterém závisí, zda bude snaha o získání dotace úspěšná. Pro správné vypracování žádosti existují různé příručky a metodické postupy. Žádost se podává elektronicky, v aplikaci, která je na to přímo určena.
- Předložení výzvy k předkládání žádosti o dotaci je krok, kdy dochází přijímání žádosti o dotaci. Jde tedy o časově vymezený úsek pro podání žádosti o dotaci.
- Kontrola žádosti včetně příloh probíhá před samotným podáním žádosti. Jde o kontrolu formálních náležitostí, především všech příloh a logickou provázanost předkládaného projektu. Mezi přílohy projektové žádosti patří logický rámec, studie proveditelnosti, analýza nákladů na přínosů projektu, finanční plán a rozpočet projektu.
- Hodnocení a výběr žádosti probíhá v několika krocích. V prvním kroku jde o kontrolu formálních náležitostí. Pokud je projekt schválen jako přijatelný, je následně hodnocen na základě stanovených hodnotících a bodových kritérií. Posledním krokem je uzavření smlouvy o financování. V ní je obsažena hodnota dotace a povinnosti, které pro žadatele ze smlouvy vyplývají.

Je zde namísto popsat hodnocení projektů v podobě procesu

Obr. 13: popis procesu kontroly projektu (zdroj: vlastní)

Obrázek poukazuje na to, že kontrola projektu je proces, kde existuje několik kontrolních kroků, které v případě nesrovnalostí vrátí projektovou žádost na začátek, tzn. k vedoucímu

partnerovi – předkladateli a budoucími příjemci podpory. V případě pozitivního hodnocení je proces ukončen a ze žadatele se stává příjemce podpory. Dalším krokem je pak samotná realizace projektu.

- Realizace projektu probíhá v souladu se všemi platnými postupy a je nutné dodržovat pravidla, které jsou pro projekty financované ze strukturálních fondů stanovena. Ty mimo jiné určují předpisy pro výběr dodavatelů, zásady pro vedení a uchovávání dokladů a také pravidla spojené s publicitou.
- Žádost o platbu a vytvoření monitorovací zprávy nastává až po fyzickém ukončení realizace projektu, případně jeho etap. Žádost předkládá příjemce dotace. Po předložení žádosti dochází k fyzické a administrativní kontrole projektu. V případě, že jsou všechny podmínky dodrženy, dochází k proplacení projektu ze strukturálních fondů.
- Udržitelnost projektu probíhá na základě monitorovacích zpráv, které poskytuje příjemce dotace poskytovateli v průběhu 3 - 5 let po obdržení dotace. Monitorovací zprávy obsahují výsledky projektu. V případě, že tyto podmínky nedodrží, musí příjemce dotace vrátit poměrnou nebo i celou část dotace.

Realizace projektu je pro příjemce dotace nejdůležitější fáze, protože dochází k fyzickému zrealizování projektu. Vzhledem k tomu, že k proplacení projektu dochází až po ukončení projektu, tj. zpětně na základě předložených podkladů, je velice důležité provádět v průběhu realizace finanční řízení projektu. Finanční řízení se skládá z těchto bodů:

- Vedení účetnictví, které tvoří základ každého vykazování hospodaření.
- Zpracovávání výkazů, které představuje především administrativní úkony evidenčně-informačního charakteru.
- Založení a vedení bankovních účtů sloužících pro převod prostředků ze strukturálních fondů do členské země EU.
- Kontrola a řešení nesrovnalostí, které mohou nastat kdykoliv v průběhu realizace dotačního programu.
- Zasílání dat do databáze EK.

Dodržování těchto bodů během realizace vede k tomu, že kontrola projektu neprokáže žádné nedostatky, které by měly za následek neproplacení platby za realizovaný program.

Co se týče zrušení platby nebo odmítnutí uskutečněných nákladů v rámci projektu, k těmto situacím může dojít v případě, že program, financován strukturálními fondy, nesplňuje

podmínky pro čerpání (nebyly použity zálohové nebo průběžné platby, nebylo dodrženo pravidlo n+2, n+3¹⁵). V tomto případě Evropská komise automaticky zruší závazek pro daný program. Zrušení platby, ale také certifikace dotčeného projektu, případně i prioritní osy celého programu, je-li to nevyhnutné pro ochranu finančních zájmů EU, nastane, jestliže vznikne podezření na podvodní jednání. Zrušení platby pak provede Evropská komise, Evropský úřad pro potírání podvodných jednání a Nejvyšší státní zastupitelství.

4.3 Seznam regionů zařazených do programu na úrovni NUTS III

V rámci přeshraniční spolupráce jsou za oblasti, pro které je určena podpora z programu, považované regiony na úrovni NUTS III podél Slovensko-české hranice¹⁶. Jde konkrétně o Trnavský kraj, Trenčianský kraj a Žilinský kraj na straně Slovenské republiky, na straně České republiky do tohoto programu patří Jihomoravský kraj, Zlínský kraj a Moravskoslezský kraj.

Tyto regiony se z pohledu Evropy nacházejí ve výhodné oblasti, protože tvoří pojítko mezi severní a jižní Evropou. V rámci těchto 6 regionů působí 4 Euroregiony¹⁷: Bílé - Biele Karpaty, Beskydy, Pomoraví a Těšínské Slezsko.

Při zkoumání regionů, které jsou součástí tohoto operativního programu, je možné konstatovat, že se jedná o region, který vyniká rozmanitostí a členitostí krajinné struktury. V regionu je dostupná pestrá nabídka turistických aktivit - nachází se zde 5 národních parků (NP Podyjí, NP Malá Fatra, NP Velká Fatra, NP Nízké Tatry, NP Vysoké Tatry) a 12 chráněných krajinných oblastí (Beskydy, Poodří, Jeseníky, Bílé Karpaty, Pálava, Moravský kras, Horná Orava, Kysuce, Biele Karpaty, Strážovské Vrchy, Malé Karpaty a Záhorie). To vše nabízí téměř ideální podmínky pro možný příliv investic v oblasti turismu, kulturně-vzdělávacích činností a rozvoji aktivit ochrany životního prostředí.

Na druhé straně se v něm vyskytuje vysoký podíl neobydleného nebo velmi málo obydleného území, což může mít negativní vliv na další možný rozvoj aktivit, které přinášejí hos-

¹⁵ Pravidlo n+2 resp. n+3; závazek členského státu vůči Evropské komisi musí být splněn do konce druhého, resp. třetího roku od přijetí tohoto závazku. Pravidlo n+2 platí pro období 2004-2006 a 2011-2013, pravidlo n+3 pro období 2007-2010.

¹⁶ Celková Slovensko-česká hranice je dlouhá 251,8 km.

¹⁷ Euroregiony – jde o regionální sdružení obcí, které v rámci přeshraniční spolupráce spravují fondy určené na projekty nižšího rozsahu.

podářský růst. Slabé obydlí některých oblastí totiž způsobuje nedostatek kapacit k pořádání kulturních akcí, které by přilákaly návštěvníky. Dalším faktem, který negativně ovlivňuje rozvoj turismu je zhoršující se stav národních kulturních památek a nedostatečná propagace tohoto území. Právě OP PS SR-ČR pomáhá zvyšovat atraktivitu regionu nacházejícího se v srdci Evropy.

4.4 Zhodnocení Programu Iniciativy INTERREG III A SR-ČR 2004-2006

Jak již bylo zmíněno, OP přeshraniční spolupráce SR-ČR 2007 - 2013 vycházela z předchozího operačního programu Iniciativy Interreg IIIA SR - ČR v období 2004 - 2006. V tomto programovém období bylo schváleno celkem 245 projektů, hodnota dotace dosáhla 13,7 mil. Eur. V rámci tohoto programu byly podpořeny především programy zaměřené na zlepšení kvality managementu turismu, budování lepšího image ve vybraných pohraničních regionech, apod.

V rámci tohoto programu byly stanoveny dvě priority:

- Priorita 1 byla orientována na sociálně-kulturní rozvoj a tvorbu sítí;
- Priorita 2 řešila především nedostatečnou vybavenost území rozvinutou turistickou infrastrukturou a nízký příjem z turismu.

Významnou úlohu sehrála především Priorita 2, konkrétně opatření 2.1. Budování a rozvoj infrastruktury cestovního ruchu, která díky projektům zaměřeným na podporu cestovního ruchu a rozvoji krajiny naplnila plán na 194%. Je patrné, že problematika budování a rozvoj infrastruktury v oblasti turismu je pro žadatele velmi zajímavá vzhledem k velkému počtu předložených projektů. Je to pozitivní signál, že existuje ze strany žadatelů o dotace velký zájem řešit problém nedostatečně rozvinuté základní infrastruktury turismu, která je pro příhraniční oblast nevyhnutelná. Opatření týkající se 2.2. Rozvoj krajiny, oslovil méně žadatelů o dotaci, ale jako cíl byl také naplněn, z větší části již v průběhu roku 2005.

Mezi zajímavé projekty z Priority 2 je možné považovat:

- Brána do Beskyd – informační a poradenské centrum ve Valašském Meziříčí (Opatření 2.1.)
- Vybudování cyklistické stezky Bystřice pod Lopeníkem (Opatření 2.1.)
- Přeshraniční běžecké trasy Česko - Slovensko (Opatření 2.1.)

- Zelená pro Beskydy - využití obnovitelných energetických zdrojů (Opatření 2.2)
- Využití obnovitelného zdroje a efektivního energetického hospodaření na Základní škole a Základní umělecké škole v Dolním Němčí (Opatření 2.2)

Oblast projektů spadajících do Priority 1 – sociálně-kulturní rozvoj a tvorba sítí byly také naplněny. Hlavním cílem zde bylo naplňování společenského a kulturního rozvoje a zavedení společenských standardů. Mezi zajímavé projekty patří:

- „Naučná stezka Hugolína Gavloviča“ (realizována v rámci fondů mikroprojektů – Opatření 1.3)
- Klášťov - Vysoké Pole, Velkomoravské centrum Jižního Valašska (Opatření 1.2)
- Zvýšení propagace mikroregionu Východní Slovácko (Opatření 1.2)

V návaznosti na zrealizované projekty v programovém období 2004 - 2006 je možné konstatovat, že přeshraniční spolupráce byla nastavena správným směrem, který vede k rozvoji přeshraničního regionu. To bylo také důvodem, proč bylo na tento OP navázáno také v programovém období 2007 - 2013. Hlavním rozdílem byl především fakt, že v programovém období 2007 - 2013 byly obě země, tj. SR i ČR součástí Schengenského prostoru.

5 REALIZACE PROJEKTU PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE VE ZLÍNSKÉM KRAJI

Na základě informací dostupných na oficiálních stránkách programu přeshraniční spolupráce SR-ČR bylo zjištěné, že v Operačním programu „Přeshraniční spolupráce SR-ČR“ bylo předloženo více než 450 žádostí o finanční příspěvek z ERDF na realizované projekty.

Samotné předkládání žádostí o finanční příspěvek probíhalo v několika fázích, většinou jednou ročně, kdy na základě výzvy o předkládání žádostí proběhlo zasedání společného monitorovacího výboru, který rozhodl o tom, zda bude žádost posouzena kladně bez podmínky, s podmínkou, nebo bude žádost o příspěvek zamítnuta. Součástí žádosti bylo nutné doložit splnění základních podmínek přeshraniční spolupráce:

- Princip doplňkovosti
- Provázanost aktivit partnerů
- Společná příprava projektu
- Společná realizace projektu
- Společný personál
- Společné financování

Z celkového počtu předložených žádostí byla více než polovina úspěšných, konkrétně 272 žádostí. Část z nich byla ale schválena s podmínkou. 168 žadatelů nebylo v žádosti o příspěvek úspěšných.

5.1 Charakteristika projektů v regionech zařazených do programu

Jak již bylo zmíněno, počet žadatelů o příspěvek byl oproti předcházejícímu programovacímu období téměř dvojnásobný. Spektrum žadatelů o příspěvek z ERDF byl různý. Mezi žadateli se vyskytovali veřejné instituce, tj. města a obce, vzdělávací instituce jako školy a univerzity, soukromé osoby, zájmová sdružení, neziskové organizace a jiné společnosti. Největší počet zájemců o příspěvek, celkem 183 představovaly veřejné instituce, tj. města, obce a kraje. Univerzity, základní nebo speciální školy se pohybovaly na druhém místě s celkovým počtem žadatelů 69. Agentury pro rozvoj a různé typy sdružení byly třetími nejčastějšími žadateli.

Charakter projektů vycházel z oblasti podpory, ve které byl projekt realizován. Většina úspěšných projektů byla realizována v rámci prioritní osy I - Podpora sociokulturního a hospodářského rozvoje přeshraničního regionu a spolupráce. V této osy bylo realizováno více než 180 úspěšných.

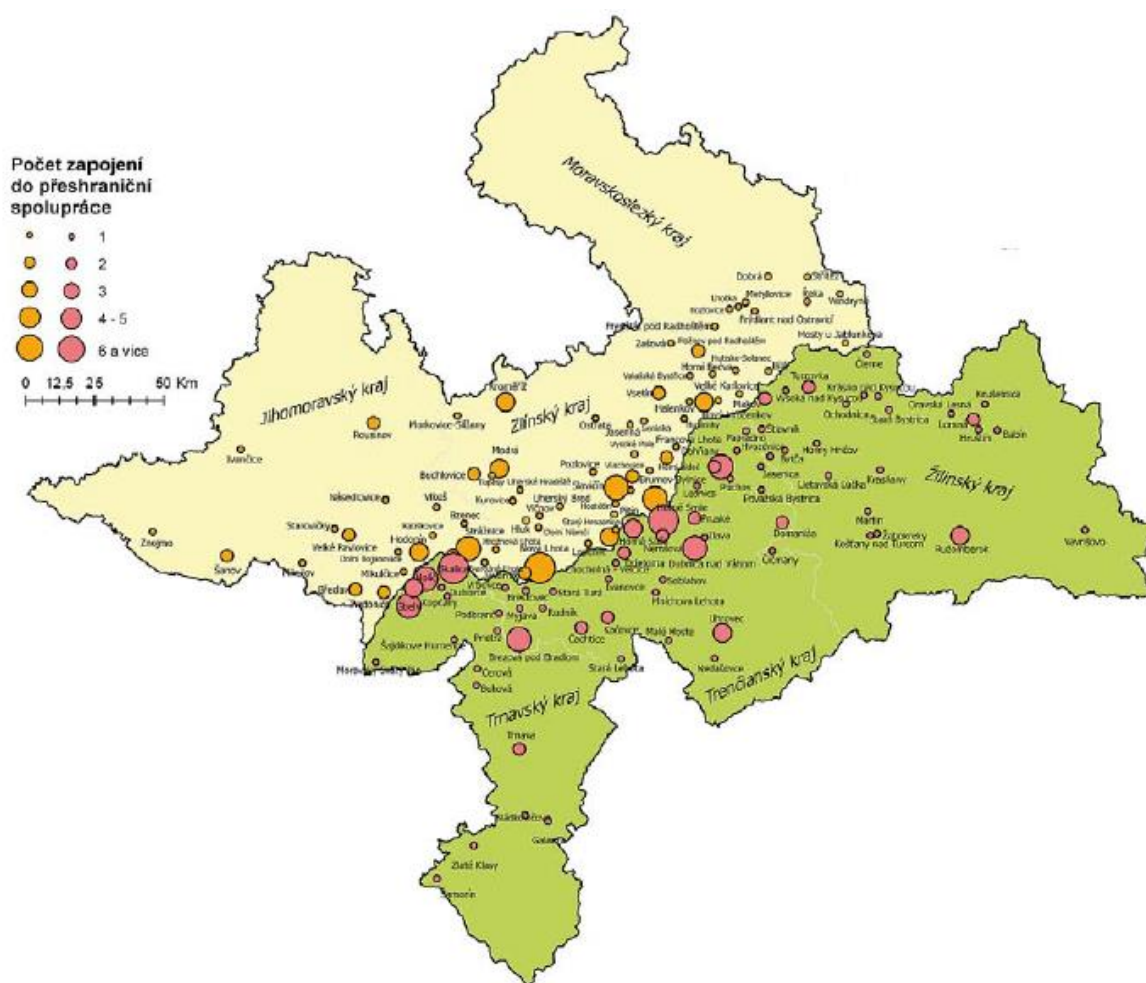
Tab. 3: Počet schválených projektů v OP PS SR-ČR 2007-2013 podle priority (zdroj: vlastní)

Roky	2015	2014	2013	2010	2009	2008
Přiritní os I		14	36	28	41	61
Přiritní os II	6	34	9	25	8	10
Celkem	6	48	45	53	49	71

Jak naznačuje tabulka, největší objem projektů byl schválen v prvních třech letech od začátku programového období, konkrétně mezi roky 2008-2010. Při podrobnějším zaměření na jednotlivé prioritní osy je možné konstatovat, že největší počet uchazečů z prioritní osy I vycházel z podpory 1.1. Kulturní rozvoj a zachování tradic – celkem 52 úspěšných žadatelů. U prioritní osy II - Rozvoj dostupnosti přeshraničního území a životního prostředí byl největší počet úspěšných žadatelů v oblasti 2.2. Zachování životního prostředí a rozvoj krajiny – celkem 42 úspěšných žadatelů.

5.2 Úspěšné a neúspěšné projekty OP přeshraniční spolupráce

Realizace projektů v Operačním programu přeshraniční spolupráce SR-ČR probíhala na úrovni NUTS III, oprávněnými regiony byly: Jihomoravský kraj, Moravskoslezský kraj, Zlínský kraj, Žilinský samosprávný kraj, Trenčinský samosprávný kraj a Trnavský samosprávný kraj.

Obr. 14: přehled obcí zapojených do OP přeshraniční spolupráce (zdroj: Spolupráce obcí, 2013, s. 21).

Ve většině případů bylo v každém městě nebo obci více žadatelů než 1, neznamenovalo to však, že se vždy jednalo o stejný subjekt. Obrázek tak poukazuje na to, že čím jsou obce nebo město blíže hranici, tím je počet realizovaných projektů vyšší. Jedním z důvodů krátká vzdálenost mezi vedoucím projektem a přeshraničním partnerem.

Celkem proběhlo 7 kol schvalování předložených žádostí, konkrétně v letech 2008, 2009, 2010, 2012, 2013, 2014, poslední kolo žádostí proběhlo začátkem roku 2015. Celkový počet předložených žádostí byl 450, z toho 272 žádostí bylo posouzeno kladně, 168 žádostem nebyl příspěvek přiznán. Při provádění analýzy úspěšných a neúspěšných žadatelů byla nutná určitá abstrakce, protože za rok 2012 nebylo možné dohledat vedoucího partnera ani oblast podpory. U neúspěšných žadatelů nebyly tyto informace ve všech schvalovacích obdobích. Proto analýza neobsahuje rok 2012 ani neúspěšné projekty.

ROK 2008

V prvním roce, kdy probíhalo schvalování přijatých žádostí, bylo celkem 73 úspěšných žadatelů s celkovým objemem přidělených prostředků z ERDF ve výši 24,2 mil. Eur, z toho 18 mil. Eur pro ČR a 6,3 mil. Eur pro SR.

Tab. 4: Počet schválených projektů v OP PS SR-ČR rok 2008 (zdroj: vlastní)

	2.3	2.2.	2.1.	1.5.	1.4.	1.3.	1.2.	1.1.	Celkem za kraje
ZL	81 873	1 670 470		2 180 969	886 351	527 941	651 535	2 056 302	8 055 441
ZA	799 224				99 248	172 870	244 910	943 438	2 259 690
JM	704 160		348 374	3 738 972	594 628		863 991	939 880	7 190 005
TN		836 207	186 757	443 895		201 585	52 029	876 629	2 597 102
MS		283 607		1 152 888	352 368	677 040	233 198	27 600	2 726 701
TT				840 167	89 215	256 606	226 398		1 412 386
Celkem za oblasti	1 585 257	2 790 284	535 131	8 356 891	2 021 810	1 836 042	2 272 061	4 843 849	24 241 325

Největší počet schválených žádostí za ČR byl ve Zlínském kraji, konkrétně 23 žádostí s celkovým přiznaným příspěvkem ve výši 8,1 mil. Eur, v SR byl nejúspěšnější Trenčínský samosprávný kraj, ve kterém bylo schváleno 10 žádostí v celkovém objemu 2,6 mil. Eur. Z tabulky je taky patrné, že prioritní os I v žádostech o dotaci převládá – celkem 62 žádostí. V tomto roce nebyl žádný z předložených projektů zamítnut.

ROK 2009

Na rozdíl od předcházejícího roku, došlo k poklesu úspěšných žadatelů – celkový počet realizovaných projektů byl 49, hodnota schválené podpory z ERDF byla ve výši 15,2 mil. Eur.

Tab. 5: Počet schválených projektů v OP PS SR-ČR rok 2009 (zdroj: vlastní)

	2.3	2.2.	2.1.	1.5.	1.4.	1.3.	1.2.	1.1.	Celkem za kraje
ZL			197 139	100 975	214 370	932 451	454 680	1 264 928	3 164 543
ZA		401 315	1 319 898	325 013	489 799			499 918	3 035 943
JM	51 337	164 529		956 214	65 158	293 868	244 231		1 775 337
TN	176 075			238 621	608 989		745 768	792 373	2 561 826
MS	367 451		2 680 207			200 481	255 298		3 503 437
TT				477 960		74 571	595 525	50 424	1 198 480
Celkem za oblasti	594 863	565 844	4 197 244	2 098 783	1 378 316	1 501 371	2 295 502	2 607 643	15 239 566

V ČR bylo 28 realizovaných projektů, celkový objem příspěvku měl hodnotu 8,4 mil. Eur. V SR byla hodnota přiznaných prostředků ve výši 6,8 mil. Eur, pro 21 realizovaných projektů. Také v tomto roce byl nejvíc úspěšný Zlínský kraj v ČR s celkovým počtem 15 projektů, a Trenčínský samosprávný kraj, kde bylo úspěšných 7 projektů.

ROK 2010

V roce 2010 byla přiznána nejvyšší hodnota příspěvku – 25 mil. Eur, přičemž počet úspěšných projektů byl 54. Je to také rok, ve kterém bylo předloženo více projektů ze SR než z ČR.

Tab. 6: Počet schválených projektů v OP PS SR-ČR rok 2010 (zdroj: vlastní)

	2.3	2.2.	2.1.	1.5.	1.4.	1.3.	1.2.	1.1.	Celkem za kraje
ZL	253 087	338 493			660 310	794 081	658 020		2 703 991
ZA	753 747	2 445 047	2 092 227		460 001	258 302	295 075		6 304 399
JM	2 386 214	318 401	3 253 823			795 088	670 040		7 423 566
TN	170 903	1 200 173	4 121 856			151 026	307 473		5 951 431
MS						112 936			112 936
TT	492 894	303 665	170 171		1 164 861	266 023	167 399		2 565 013
Celkem za oblasti	4 056 845	4 605 779	9 638 077	0	2 285 172	2 377 456	2 098 007	0	25 061 336

Celkový počet předložených projektů v SR byl 32, s objemem přiznané podpory ve výši 14,8 mil. Eur. V ČR bylo předloženo 22 projektů s hodnotou dotace 10, 2 mil. Eur. Zatímco v ČR byl opět neúspěšnější Zlínský kraj, v SR to byl Žilinský samosprávný kraj.

ROK 2013

V tomto roce se hodnota přiznané podpory z ERDF dostala pod hodnotu 5 mil. Eur, konkrétně 4,6 mil. Eur. Došlo také k poklesu úspěšných projektů na hodnotu 45. V tomto roce bylo totiž neschváleno až 46 projektů z důvodu nesplnění kritérií oprávněnosti.

Tab. 7: Počet schválených projektů v OP PS SR-ČR rok 2013 (zdroj: vlastní)

	2.3	2.2.	2.1.	1.5.	1.4.	1.3.	1.2.	1.1.	Celkem za kraje
ZL						135 272		268 618	403 890
ZA				702078		202 265		324 327	1 228 670
JM		396 600		50 020		388 446			835 066
TN		252 888		247 486		132 048		26 481	658 903
MS		412 133				504 622			916 755
TT				269 228		90 302		196 126	555 656
Celkem za oblasti	0	1 061 621	0	1 268 812	0	1 452 955	0	815 552	4 598 940

Z těch úspěšných projektů bylo více realizováno v SR, konkrétně 26 a celková hodnota dotace byla 2,4 mil. Eur. V ČR bylo realizováno 19 projektů s objemem dotace 2,2 mil. Eur.

Pokud bychom se zaměřili na neúspěšné projekty, mezi důvody neschválení podpory z ERDF patřil například neprokázaný přeshraniční dopad, neoprávněné výdaje v rámci projektu, nedoložení požadovaných příloh nebo i to, že vedoucí projekt neměl sídlo na oprávněném území. Příloha I obsahuje příklady zamítnutých žádostí o finanční příspěvek.

ROK 2014

Hodnocení v roce 2014 je zajímavé především z pohledu neschválených projektů, protože oproti schváleným žádostem dosáhl dvojnásobek. V roce 2014 bylo z celkového počtu 126 žádostí neschváleno 81. Mezi hlavní důvody patřily především formální nedostatky (žádost nepředložena v požadované formě, nedodané podklady ve stanoveném termínu, překročený harmonogram projektu, nezajištěné spolufinancování aj). Celkový objem přiznaného příspěvku byl v tomto roce ve výši 3,7 mil. Eur

Tab. 8: Počet schválených projektů v OP PS SR-ČR rok 2014 (zdroj: vlastní)

	2.3	2.2.	2.1.	1.5.	1.4.	1.3.	1.2.	1.1.	Celkem za kraje
ZL	127 624	96 047							223 671
ZA	277 973	308 398	425 938					126 933	1 139 242
JM	371 795	173 611						57 416	602 822
TN	85 728	254 943	81 707					499 535	921 913
MS									0
TT	161 798	225 331						423 241	810 370
Celkem za oblasti	1 024 918	1 058 330	507 645	0	0	0	0	1 107 125	3 698 018

Úspěšnější i v tomto období byla SR, kde bylo vyplaceno 2,9 mil. Eur pro 35 projektů. V ČR bylo pro 10 projektů vyplaceno pouze 826 tis. Eur.

ROK 2015

V tomto roce jde pouze o informativní přehled, vzhledem k tomu, že příjem žádostí ještě může proběhnout. V rámci 10. zasedání společného monitorovacího výboru bylo schváleno pouze 6 žádostí v celkovém objemu 2,9 mil. Eur. Počet neschválených žádostí byl 9.

Tab. 9: Počet schválených projektů v OP PS SR-ČR rok 2015 (zdroj: vlastní)

	2.3	2.2.	2.1.	1.5.	1.4.	1.3.	1.2.	1.1.	Celkem za kraje
ZL									0
ZA									0
JM		238 909	1 226 220						1 465 129
TN		499 995	714 265						1 214 260
MS									0
TT		198 484							198 484
Celkem za oblasti	0	937 388	1 940 485	0	0	0	0	0	2 877 873

Lze konstatovat, že programové období 2007-2013 bylo úspěšné nejen z pohledu přihlášených žádostí o příspěvek z ERDF, ale také z pohledu úspěšnosti při jeho získání. Pro 272 projektů bylo k dnešnímu dni rozděleno více než 76 mil. Eur, z celkových 92 mil. Eur, které byly na tento operační program vyčleněné.

Tab. 10: Objem schválených prostředků v realizovaných projektech (zdroj: vlastní)

	2015	2014	2013	2010	2009	2008	Celkem za kraje
ZL		223 671	403 890	2 703 991	3 614 543	8 055 441	15 001 536
ZA		1 139 242	1 228 670	6304399	3 035 943	2 259 687	13 967 941
JM	1 465 129	602 822	835 066	7 423 566	1 775 337	7 190 005	19 291 925
TN	1 214 260	921 913	658 903	5 951 431	2 561 826	2 597 102	13 905 435
MS			916 755	112 936	3 503 437	2 726 701	7 259 829
TT	198 484	810 370	555 656	2 565 013	1 198 480	1 412 386	6 740 389
Celkem za roky	2 877 873	3 698 018	4 598 940	25 061 336	15 689 566	24 241 322	76 167 055

Z pohledu krajů patří mezi nejúspěšnější kraje v ČR Zlínský kraj, kde bylo realizováno 58 úspěšných projektů. V SR se za nejúspěšnější považuje Žilinský samosprávný kraj, kde bylo realizováno 54 úspěšných projektů.

5.3 Představení úspěšných projektů v rámci OP ve vybraných obcích

Předchozí analýza představila úspěšné projekty z pohledu objemu získaných finančních prostředků v rámci oprávněných regionů. Je možné konstatovat, že v počtu realizovaných projektů jsou kraje v obou členských zemích téměř vyrovnané. Z pohledu žadatele, který o příspěvek žádá je zřetelné, že se většinou jedná o obce, kraje, zájmová sdružení a spolky, vysoké školy, neziskové organizace aj. Tento fakt pozitivně odráží zainteresovanost nejen veřejných institucí, ale především samotných občanů do projektů přeshraniční spolupráce. Projekty je možné rozdělit do několika kategorií:

1. Projekty z oblasti vzdělávání, které byly zaměřené jednak na spolupráci škol, zvyšování kvalifikací, rozvoj odborného růstu s cílem zvýšit úspěšnost na trhu práce apod. Příkladem mohou být tyto projekty:
 - a. Podpora spolupráce vysokých škol v oblasti dopravních vzdělávání, vedoucí partner VŠ báňská, přeshraniční partner Žilinská univerzita, příspěvek z ERDF 82 301,13 Eur
 - b. Rozvoj spolupráce mezi VEC a KET se zaměřením na odborný růst doktorandů a výzkumných pracovníků, vedoucí partner VŠ báňská, přeshraniční partner Žilinská univerzita, příspěvek z ERDF 88 604 Eur
2. Projekty zaměřené na rozvoj regionu úzce souvisely s ochranou životního prostředí, nebo rozvojem příhraničního regionu:
 - a. Plavba a krajina – rozvoj a revitalizace plavební cesty Baťův kanál a její propojení s krajinou přeshraničního regionu, vedoucí partner Povodí Mora-

- vy, přeshraniční partner Středoevropská vysoká škola v Skalici, příspěvek z ERDF 238 909, 49 Eur
- b. Spoločne sa naučíme ekologicky nakladať s odpadom, vedoucí partner Obec Uhrovec, přeshraniční partner Mikroregion Buchlov, příspěvek z ERDF 499 994,91 Eur
3. Projekty, související s rozvojem dopravní infrastruktury a zlepšení dostupnosti v pohraniční oblasti souvisejí taky s lepší propagací pohraniční oblasti:
- a. Kam u susedů, vedoucí partner Město Kyjov, přeshraniční partner Město Skalica, příspěvek z ERDF 129 662,40 Eur
- b. Česko-Slovensko, spojme sa rýchlo a moderne, vedoucí partner Obec Strážany, přeshraniční partner obec Budišov nad Budišovkou, příspěvek z ERDF 154 421,20 Eur.
4. K příkladům úspěšných projektů, určitě patří také projekty, zaměřené na kulturní rozvoj a zachování tradic:
- a. Na pomezí Súče a Starého Hrozenkova veselo si zaspievaj a zatancuj, vedoucí partner Obec Horná Súča, přeshraniční partner Obec Starý Hrozenkov, příspěvek z ERDF 58 501,25 Eur
- b. Cyrilometodská cesta pre rozvoj kultúrnych aktivít a kultúrneho turizmu, vedoucí partner Univerzita Sv. Cyrila a Metoda, přeshraniční partner Mendelova Univerzita v Brně, příspěvek z ERDF 66 082,40 Eur.

Specifickým projektem je Euroregion Bílé Karpaty

5.3.1 Euroregion Bílé-Biele Karpaty

Euroregion Bílé-Biele Karpaty (dále jen ER BBK) vznikl za účelem všestranného rozvoje přeshraničního regionu, který zahrnuje území sdružení Region Biele Karpaty v SR a území, na kterém působí region Bílé Karpaty.

Obr. 15: Území Euroregionu Bílé-Biele Karpaty (zdroj: Návrh priorit, 2007, 32)

Mezi zásadní cíle sdružení lze považovat:

- Rozvoj ER BBK zaměřen především na implementaci projektů v rámci OP PS SR-ČR v 2007-2013
- Spolupráce s regionální samosprávou a regionálními rozvojovými agenturami
- Rozvoj sociálních, ekonomických, společenských aktivit, propagace ER BBK
- Informační pomoc, konzultace a poradenství
- Mezinárodní spolupráce mezi regiony

V rámci projektu Fond mikroregionů, kde jako vedoucí parter působil Region Bílé Karpaty, byl schválen příspěvek z ERDF ve výši 5 113 774 Eur v rámci monitorovacího výboru v roce 2008.

6 VYHODNOCENÍ VYBRANÝCH PROJEKTŮ V RÁMCI OP PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE VE ZLÍNSKÉM KRAJI V OBDOBÍ 2007-2013

Zlínský kraj patří mezi jeden ze 14 vyšších územně samosprávných celků v ČR. Z geografického pohledu se Zlínský kraj nachází ve východní – jihovýchodní části ČR, a současně i Moravy. V rámci ČR sousedí na severu s Moravskoslezským krajem, na jihozápadě s Jihomoravským krajem, na severozápadě s Olomouckým krajem a na východě sousedí se SR, konkrétně se Žilinským a Trenčinským krajem.

Součástí Zlínského kraje jsou 4 okresy: Zlín, Vsetín, Kroměříž a Uherské Hradiště. Ze statistických dat vyplývá, že k 31. 12. 2014 bylo ve Zlínském kraji více než 585tis. obyvatel.

Analýza úspěšnosti žadatelů z operačního programu přeshraniční spolupráce SR-ČR vyhodnotila Zlínský region jako nejúspěšnější region v České republice. Při hodnocení úspěšnosti vybraných příjemců budou vybrané dva realizované projekty, z různých částí Zlínského kraje, konkrétně z Kroměříže a Vsetína.

6.1 Popis a regionální rozložení vybraných příjemců

Do hodnocení projektů OP přeshraniční spolupráci ve Zlínském kraji v období 2007-2013 byly zařazené dva projekty:

- Projekt „Spolupráca IC lokalit UNESCO, Ružomberok-Kroměříž“
- Projekt „BLÍŽ K PŘÍRODE – BLÍŽ K SOBĚ“

Oba vybrané projekty patří v rámci operačního programu přeshraniční spolupráce SR-ČR 2007-2013 do Prioritní osy I – Podpora sociokulturního a hospodářského rozvoje přeshraničního regionu a spolupráce.

Projekt „Spolupráca IC lokalit UNESCO, Ružomberok-Kroměříž

Projekt „Spolupráca IC lokalit UNESCO, Ružomberok-Kroměříž (dále jen Projekt „Spolupráca“) je součástí podpory I.5 – Rozvoj přeshraničního turismu. Realizace projektu probíhala v okrese Kroměříž v období 2013-2014 jako součást programu přeshraniční spolupráce SR-ČR 2007-2013. Realizace projektu začala v září 2013, projekt byl ukončen v srpnu 2014. V tomto projektu byl vedoucí partner Město Ružomberok a hlavní přeshraniční partner bylo Město Kroměříž. Na projekt byl schválen rozpočet v celkové výši 47 330 Eur, výška příspěvku z ERDF byla 40 230,50 Eur.

Financování mezi oběma partnery bylo rozděleno takto:

Rozpočet žadatele		Rozpočet partnera	
EU 85%	14 730, 50 Eur	EU 85%	25 500 Eur
SR 10%	1735 Eur	SR 5%	1500 Eur
Vlastní zdroj 5%	867	Vlastní zdroj 10%	3000 Eur

Při financování projektu město Ružomberok poskytlo 5% z vlastních zdrojů, zatímco město Kroměříž se podílelo na financování projektu až do výše 10%. Důvodem tohoto rozdílu byl fakt, že zatímco ze státního rozpočtu SR bylo uvolněno 10%, ze státního rozpočtu ČR pouze 5%. Z fondu EU byl projekt v obou členských zemích podpořen ve výši 85%.

Projekt „BLÍŽ K PŘÍRODĚ-BLÍŽ K SOBĚ“

Projekt „BLÍŽ K PŘÍRODĚ-BLÍŽ K SOBĚ“ (dále jen „Blíž k sobě“), patří do oblasti podpory I.2 – Spolupráce a síťování. Realizace projektu probíhala v okrese Vsetín v období 2009-2011 jako součást programu přeshraniční spolupráce SR-ČR 2007-2013. Realizace projektu začala v lednu 2009, projekt byl ukončen v prosinci 2011. V tomto projektu byl vedoucí partner Město Vsetín a hlavní přeshraniční partner byla obec Pruské z Trenčínského kraje. Na projekt byl schválen rozpočet v celkové výši 712 534 Eur, výška příspěvku z ERDF byla 605 661 Eur.

Rozpočet žadatele	
EU 85%	605 501
SR 5/10%	71 235
Vlastní zdroj 5/10%	35 618

Financování projektu je zabezpečené stejně, Město Vsetín poskytlo 10% z vlastních zdrojů, zatímco město Trenčínský kraj pouze 10%. I zde je důvodem vyšší financování ze státního rozpočtu v SR, konkrétně 10%, zatímco ze státního rozpočtu ČR pouze 5%. Z fondu EU byl projekt v obou členských zemích podpořen ve výši 85%.

6.2 Popis projektu „Spolupráce IC lokalit UNESCO, Ružomberok-Kroměříž“

Projekt „Spolupráce IC lokalit UNESCO, Ružomberok-Kroměříž“ vznikl se záměrem podpořit památky UNESCO na území měst Ružomberok a Kroměříž. Podpora památek

bude realizována na základě vzniku informačních středisek, která poslouží k informování návštěvníků o přírodních a kulturních hodnotách v regionech, nacházejících se poblíž měst Ružomberok a Kroměříž. Součástí projektu je také pokračování v již probíhající spolupráci v oblasti propagace kulturního dědictví v příhraničních regionech.

V rámci projektu bylo definováno několik specifických cílů, konkrétně:

- Vybavení informačního centra v obci Vlkolínec – které poslouží ke zlepšení informovanosti turistů
- Vybavení nového informačního centra v Kroměříži s cílem zlepšit informovanost turistů
- Podpořit prezentaci lokalit UNESCO ve Vlkolínci a Kroměříži vydáním společného informačního materiálu
- Vypracovat projekt zaměřen na spolupráci IC Ružomberok-Kroměříž v oblasti vzdělávání a prezentace regionů

Při vytváření projektu byl stanoven celkový rozpočet na projekt ve výši 47 330 Eur. Realizace podle schváleného časového harmonogramu, který obsahoval podrobný popis všech plánovaných činností.

6.2.1 Popis procesu v realizovaném projektu

V souladu s OP přeshraniční spolupráce 2007-2013 byla dne 7.12.2012 vyhlášena výzva na předkládání žádosti na nenávratné poskytnutí finančních prostředků. Návrh na realizace projektu byl předložen začátkem roku 2013 zastupitelstvu města Ružomberok a zastupitelstvu města Kroměříž, návrh byl schválen v obou městech. Následně byla podána žádost o příspěvek z ERDF, který byl ve snížené podobě schválen 12.6.2013.

Realizace projektu je rozdělena do dvou let, přičemž v roce 2013 bylo naplánováno zabezpečit vybavení informačních středisek v obci Vlkolínec a Kroměříži, na rok 2014 bylo naplánováno vytvoření společných materiálu a realizace vzdělávání. Podrobnější popis aktivit je doložen v časovém harmonogramu projektu.

6.2.2 Technický popis projektů

Při tvorbě harmonogramu byly rozdělené činnosti mezi vedoucího partnera a přeshraničního partnera. To zabezpečilo jasné definování odpovědností za jednotlivé činnosti obou zúčastněných stran.

Rok 2013													
Aktivita	I. kvartál			II. kvartál			III. kvartál			IV. kvartál			
1. Vybavení Informačního střediska vo Vlkolínci										X	X	X	X
2. Koordinácia a riadenie projektu										X	X	X	X
Hlavný cezhraničný partner													
Rok 2013													
Aktivita	I. kvartál			II. kvartál			III. kvartál			IV. kvartál			
1. Vybavenie Informačného centra v Kroměříži										X	X	X	X
2. Vydanie spoločných máp											X	X	X
3. Sprievodca mestom - brožury, DVD										X	X	X	X
4. Vydanie lentikulárnych pohľadnic										X	X	X	X
Vedúci partner													
Rok 2014													
Aktivita	I. kvartál			II. kvartál			III. kvartál			IV. kvartál			
1. Vybavenie Informačného strediska vo Vlkolínci	X	X	X	X	X	X	X	X					
2. Vydanie spoločného materiálu			X	X	X	X	X	X					
3. Vzdelávanie a výmena skúseností - konferencia						X	X	X					
4. Koordinácia a riadenie projektu	X	X	X	X	X	X	X	X					
Hlavný cezhraničný partner													
Rok 2014													
Aktivita	I. kvartál			II. kvartál			III. kvartál			IV. kvartál			
1. Vybavenie Informačného centra v Kroměříži	X	X	X										
2. Školenie v oblasti CR				X	X	X							
3. Vydanie spoločných máp	X	X	X	X	X	X	X	X					
4. Sprievodca mestom - brožury, DVD	X	X	X	X	X	X	X	X					
5. Vydanie lentikulárnych pohľadnic	X	X	X	X	X	X	X	X					
6. Propagačné predmety				X	X	X							

Obr. 16: Harmonogram projektu „Spolupráca“ (zdroj: vlastní)

Harmonogram projektu zabezpečuje logickú následnosť jednotlivých aktivít a bol vytvorený v súlade s primárnym cieľom projektu. Stěžňím projektu bolo vytvorenie informačných stredísk, ktoré budú sloužiť pro zlepšenie informovanosti turistů. Tyto střediska byly vytvořeny za začátku projektu, v IV. Kvartálu roku 2013. Spolu s vytvořením středísk došlo k vybavení těchto středísk informačními letáky, vydání společných map, průvodů městem a upomínkových předmětů (pohlednic aj.). V další fázi, v roku 2014 probíhalo vzdělávání a výměna informací mezi vedoucím partnerem a hlavním přeshraničním partnerem. Takto postavený harmonogram zabezpečil naplnění nejen primárního, ale také všech stanovených specifických cílů projektu.

Harmonogram ale nebyl dostačující pro získání přehledu o plánovaných výstupech a dopadech projektu. Proto byl vytvořen přehled plánovaných výstupu a dopadů projektu pro stranu vedoucího partnera a také přeshraničního partnera.

Typ	Partner	Název	Merná jednotka	Východisková hodnota	Plánovaná hodnota
Výstup	VP	Počet zriadených informačných turistických centier	počet	0	1
	HCP	Počet realizovaných produktov zameraných na propagáciu	počet	0	6 300
Výsledok	VP	Počet návštevníkov zrekonštruovanej infraštruktúry	počet	0	30 000
	HCP	Počet osôb zúčastnených na školeniach resp. tréningoch v oblasti turizmu	počet	0	20
Dopad	VP	Objem poskytnutých služieb v oblasti turizmu	osoba/hodina	0	15
	HCP	Objem poskytnutých služieb v oblasti turizmu	osoba/hodina	3	8

Obr. 17: Plánované hodnoty výstupu a dopadu projektu (zdroj: vlastní)

Hodnoty jsou naplánované jak plánovaných počtů (plánované počty zákazníků), také jako plánované objemy (objemy poskytnutých služeb). Díky tomuto plánu dostává projekt reálnější podobu výstupu.

6.2.3 Investiční řešení projektů

Nutnou částí projektu je jeho investiční řešení, které se zaměřuje na stanovení rozpočtu projektu. Při tvorbě rozpočtu bylo nutné celkové plánované náklady na projekt rozdělit na náklady pro vedoucího partnera a náklady přeshraničního partnera.

Tab. 11 : rozpočet projektu (zdroj: vlastní)

Typ nákladu	Vedoucí partner	Přeshraniční partner	Náklady spolu
Personální náklady	1920	1320	3240
Cestovné	670	1000	1670
Propagace	700		700
Externí náklady	14040	27680	41720
jiné			0
Celkové náklady	17330	30000	47330

Z celkových nákladů tvoří největší položku externí služby – 41 740 Eur. Je zajímavé sledovat, že z celkového objemu těchto nákladů je polovina z nich určena pro Hlavního pře-

shraničního partnera – 27 680Eur. Je to z toho důvodu, že hlavní přeshraniční partner bude zabezpečovat tisk informačních a propagačních materiálu pro obě strany. Tato činnost bude zabezpečována s využitím externích služeb (tiskárny, grafické studia aj). Ostatní položky rozpočtu jsou nutné výdaje, konkrétně personální náklady a cestovné, které je vzhledem k charakteru projektu nevyhnutné.

6.2.4 Vyhodnocení realizovaného projektu

Projekt „Spolupráce“ patří mezi úspěšné typy projektů, které byly realizované v rámci OP přeshraniční spolupráce 2007-2013. Díky tomuto projektu vzniklo v Kroměříži Turistické informační centrum (dále jen IC), které nejen poskytuje informace turistům, ale také zabezpečuje propagaci města a zajímavých akcí v rámci celého okresu Kroměříž. Díky tomuto IC dostane návštěvník kompletní informace od možností ubytování v okrese Kroměříž, přes nápady na zajímavé a inspirativní pobyty nejen v oblasti turistiky, ale také kultury a relaxu. Vytvořené IC tak propojuje nejen oblast, ve které byl projekt realizován, ale napomáhá také k prezentaci přírodního a kulturního dědictví ve Zlínském regionu.

Z pohledu vedoucího partnera se tento projekt také považuje za úspěšný, protože došlo k vytvoření informačního centra v obci Vlkolínek. To dopomohlo k lepší propagaci této obce, která se nachází v blízkosti města Ružomberok. IC Vlkolínek poskytuje zájemcům o tento region informace o možnosti ubytování, turistických možnostech v regionu, představuje zajímavosti z regionu apod.

Projekt naplnil nejen svoje primární ale i specifické cíle, které byly stanovené.

6.3 Popis projektu „BLÍŽ K PŘÍRODĚ-BLÍŽ K SOBĚ“

Projekt „BLÍŽ K PŘÍRODĚ-BLÍŽ K SOBĚ“ vznikl s cílem vytvořit netradiční síť, která bude zabezpečována prostřednictvím organizování kulturních společenských a vzdělávacích aktivit mezi městem Vsetín a obcí Pruské. Síťování bude probíhat nejen mezi veřejnými institucemi (obce, školy), ale také mezi občany – dětmi, rodiči, prarodiči a pedagogy. Výsledkem projektu bude navazování neformálních vztahů mezi lidmi.

V rámci projektu byl definován primární cíl a několik dílčích cílů. Za hlavní cíl je využít školní zahrady pro netradiční formy výuky a různé formy komunikace a odpočinkových aktivit. Zahrady totiž představují volnost, kde může probíhat každý den jiná aktivita. Ať už jde o učení se v přírodě, hraní her, vytváření zajímavých projektů v oblasti životního pro-

středí, nebo jen tak odpočívat pod stanem. Díky těmto aktivitám se snižuje mezi lidmi prvotní strach z neznáma a dochází k odbourávání existujících jazykových bariér mezi ČR a SR.

Kromě primárního cíle bylo vytýčeno i několik dílčích cílů projektu

- Navázání nových kontraktů mezi školami v ČR a SR
- Zavedení nových společných tradic mezi příhraničními regiony
- Realizace výměnných pobytů mezi regiony
- Pořádání společných aktivit, které povedou ke zlepšení životního prostředí aj.

Realizace projektu je plánována s využitím zajímavých míst ve Zlínském a Trenčínském kraji, mezi které patří například Pulčínské skály, ZOO Lešná, Lázně Otrokovice. Kromě toho budou k dispozici multifunkční hřiště, areály mateřských a základních škol, komunitní centra apod.

Projekt svojí podstatou nebude naplňovat pouze oblasti Spolupráce a síťování, ale bude mít také pozitivní vliv na problematiku ochrany životního prostředí, propagace přírodního dědictví a v neposlední řadě také rozvoj vzdělávání.

Rozpočet projektu byl stanoven na 712 532,80 Eur.

Realizace projektu probíhala na základě přesně stanoveného časového harmonogramu. Na rozdíl od předešlého projektu, zde nedocházelo k vytváření něčeho nového, pouze o propojení již stávajícího. Proto je charakter harmonogramu projektu odlišný.

6.3.1 Popis procesu v realizovaném projektu

V souladu s OP přeshraniční spolupráce 2007-2013 byla na základě předložené žádosti o finanční příspěvek z ERDF schválena výplata dotace na zasedání společného monitorovacího výboru ve Vsetíně dne 18.9.2008. Realizace samotného projektu probíhala v období let 2009-2011 podle předem stanoveného harmonogramu. Projekt definoval partnery v SR a ČR. V SR to byl hlavní přeshraniční partner obec Pruské a základní škola Hugolína Gavloviča. V ČR bylo do projektových partnerů zařazeno 10 základních a mateřských škol ze Vsetína.

6.3.2 Technický popis projektů

Harmonogram vycházel z toho, že realizace programu je rozvržena do 36 měsíců. Po tuto dobu byla realizována řada aktivit, které měly vést k naplnění primárního a dílčích cílů projektu. V zásadě ale byly stanovené dvě základní aktivity:

- Setkání projektových partnerů
- Realizace společných aktivit mezi partnery

Setkání projektových partnerů proběhlo ve formě 3 setkání s přesně vymezeným časovým harmonogramem: v roce 2009 ve Vsetíně a obci Pruské, v roce 2010 v obci Pruské a v roce 2011 ve Vsetíně. Součástí tohoto setkání byly společenské aktivity, které vedly k navazování neformálních kontaktů (let balónem, ohňostroje, pálení ohně)

Realizace společných aktivit probíhala během 16 společných aktivit jak v ČR tak SR. Tyto aktivity probíhaly se zapojením partnerů projektu – základní a mateřské školy. Výpis všech aktivit tvoří Přílohu II.

Podobně jako v prvním případě, i zde byly činnosti rozdělené mezi vedoucího partnera a přeshraničního partnera, díky čemuž bylo zabezpečeno jasné definování odpovědností za jednotlivé činnosti obou zúčastněných stran.

Rok 2010 II. kvartál (duben – pátek, sobota) realizace: PP11 – ZŠ Pruské

Název aktivity	Program	Délka	Místo konání	Účastníci	Organizace
Aktivita č. 6: Bělokarpatký EK Oden	Výtvavná dílna pro žáky 9. ročníku ZŠ na téma - ...nejdřív práce, potom zábava. Oběd Pomoc žáků při osazování hracích prvků v areálu školy – výchova k dobrovolnické práci. Večeře, večerka	1. den	Pruské	40 žáků ZŠ + 3x ped. dozor VSE 40 žáků ZŠ +3x ped. dozor PRU 2 x koordinátor 1 x projektový manažer 1x manažer pro implementaci	BUS z ČR zajistí český partner Občerstvení Strava (oběd + večeře) ubytování
	snídaně Pomoc žáků při osazování hracích prvků v areálu školy – výchova k dobrovolnictví Oběd Pomoc žáků při osazování hracích prvků v areálu školy – výchova k dobrovolnictví	2. den	Pruské		Strava (snídaně + oběd)

Obr. 18: harmonogram projektu (zdroj: vlastní)

Samotný harmonogram byl rozdělen až na jednotlivé aktivity, včetně programu, délky trvání plánovaných aktivit, byl definován odpovědný subjekt (ten kdo aktivitu realizuje) a počet účastníků

6.3.3 Investiční řešení projektů

Nutnou částí projektu je jeho investiční řešení, které se zaměřuje na stanovení rozpočtu projektu. Při tvorbě rozpočtu bylo nutné celkové plánované náklady na projekt rozdělit na náklady pro vedoucího partnera a náklady přeshraničního partnera.

Tab. 12: rozpočet projektu podle typu partnera (zdroj: vlastní)

	Lidské zdroje	Cestovné	Provozní náklady	Náklady na publicitu	Externí dodávky a služby	Investiční náklady	Jiné náklady	Celkové náklady
VP	36 250	1 188	2 970	25 289	15 891	0	6 967	88 554
HCP	18 084	221	1 675	8 010	1 853	0	74	29 917
PP1	16 610	713	2 139	178	36 828	0	317	56 784
PP2	16 610	713	2 139	178	40 273	0	455	60 368
PP3	16 610	713	2 139	178	36 234	0	416	56 289
PP4	16 610	713	2 139	178	34 491	0	349	54 479
PP5	16 610	713	2 139	178	38 927	0	317	58 883
PP6	16 610	713	2 139	178	40 194	0	356	60 190
PP7	16 689	713	2 139	178	34 729	0	547	54 994
PP8	16 610	713	2 139	178	34 471	0	721	54 832
PP9	16 610	713	2 139	238	54 119	0	10 055	83 873
PP10	16 657	713	2 139	178	37 818	0	6 188	63 693
PP11	13 009	1 550	4 020	0	15 000	179 691	0	213 271
Celkem	233 568	10 089	30 051	35 140	420 827	179 691	26 761	936 129

Jak je z rozpočtu vidět, nejvyšší náklady jsou plánované na externí služby a lidské zdroje. Je to způsobeno především z toho důvodu, že se jedná o organizování akcí různého charakteru, kde je potřeba využít externí služby, protože kapacitně by nebylo reálné projekty zrealizovat. Jde především o nákup pomůcek na plánované aktivity. S tím souvisí taky nárůst lidských zdrojů – jedná se o aktivity pro nezletilé mládeže a děti, kde je nutný dohled. Cestovné náklady představují nutný výdej, vzhledem k charakteru projektu. Do jiných nákladů byly zahrnuty náklady na pojištění, náklady spojené s úklidem po akcích apod.

6.3.4 Vyhodnocení realizovaného projektu

Projekt „BLÍŽ K PŘÍRODĚ-BLÍŽ K SOBĚ“ je příkladem projektu, který na první pohled vypadá jako zbytečná aktivita – protože děti se mohou potkávat i bez finanční podpory. V tomto projektu jde ale o něco víc, než se jen potkávat. Tento projekt vytváří podmínky, při kterých dochází k odstraňování existujících bariér mezi dětma, především těch jazykových. Je to zvláštní, ale přesto, že do roku 1992 tvořila ČR a SR jeden stát, v současnosti si nerozumíme. Právě projekty tohoto charakteru dokáží nenásilnou formou tento problém řešit. Důkazem toho, že tento projekt je úspěšný a má smysl je i fakt, že v současné době probíhá příprava pro realizaci projektu mezi ČR a Polskem, nebo ČR a Německem. Kromě

toho probíhá několik zajímavých projektů, mezi které je možné zařadit projektu „Mezinárodní akademie mateřských škol“

Tento projekt je opět příkladem, kdy kromě oblastí – Spolupráce a síťování dochází k realizaci i v jiných oblastech.

6.4 Hodnocení úspěšnosti projektů

Pro hodnocení úspěšnosti projektu byl zvolen výsledek dotazníkového šetření mezi příjemci finanční podpory. Žadatelům bylo položeno 8 otázek, které byly zaměřené na problematiku přeshraniční spolupráce, jejich zkušenosti s programem a doporučení pro další žadatele. Dotazník byl rozeslán na několik obcí a neziskových organizací. Bohužel ale bylo zjištěno, že tento způsob výzkumu není moc oblíbený, protože bez přímě telefonické komunikace by nebylo na dotazník zodpověděno vůbec. Proto byla nakonec zvolena forma přímého telefonického rozhovoru s vybranými účastníky.

Otázka č. 1: Popište důvody zapojení do OP Přeshraniční spolupráce SR-ČR 2007-2013

Oba projekty měly na zapojení se do OP konkrétní důvody. V prvním případě byla důvodem propagace obce Vlkolínec a Zlínského kraje, konkrétně okresu Kroměříž. Obě oblasti nabízejí spoustu zajímavých možností pro turisty. Přitom se jedná o oblasti, které turisté právě z důvodu neznalosti nevyhledávají a soustředí se na větší města v okolí - Ružomberok, Zlín.

Důvodem proč se do OP zapojilo Město Vsetín, bylo cílené vytvoření sítě mezi základními a mateřskými školami v ČR a SR.

Otázka č. 2: Bylo dosaženo stanovených cílů v rámci přeshraniční spolupráce?

V obou případech byla odpověď kladná

Otázka č. 3: Popište zkušenosti mezi partnery v rámci přeshraniční spolupráce

Také v této oblasti dochází ke shodě odpovědí. Vzhledem k tomu, že při dotazníkovém šetření byl osloven vždy vedoucí partner, bylo zajímavé sledovat odpověď jednou ze strany SR a jednou z ČR. Nedošlo zde k odlišné zkušenosti. U obou projektů byl na začátku stanoven přesný harmonogram, který byl odsouhlasen. Spolu s harmonogramem byl stanoven rozsah pravomocí u vedoucího partnera a přeshraničního partnera. To minimalizovalo vznik možných konfliktů. Hlavním důvodem dobré spolupráce byl ale fakt, že projekt vznikl proto, že byl záměr a cíl a ne z donucení.

Otázka č. 4: Existují také další projekty, které jsou u Vás realizované v rámci přeshraniční spolupráci?

V případě měst Kroměříž a Ružomberok dochází k dalším aktivitám, které se zaměřují na životní prostředí, rozvoj vzdělání apod. V případě města Vsetín a obce Pruské, součástí projektu „BLÍŽ K PŘÍRODĚ-BLÍŽ K SOBĚ“ probíhá několik projektů, které popisuje hodnocení úspěšnosti projektu této diplomové práce

Otázka č. 5: Dokážete vyjmenovat bariéry spolupráce?

V případě realizace IC byla jednou z bariér nedostatečná kapacita, která by splňovala podmínky týkající se vědomostí o regionech, především v obci Vlkolínec.

Mezi bariéry v případě spolupráce v budování sítí se dá za bariéru považovat rozdíl mezi představou dětí a dospělých. Přeci jen, dětský svět není založen na pravidlech, které se musí dodržovat.

Otázka č. 6: Dokážete vyjmenovat silné a slabé stránky přeshraničního regionu?

Silné stránky z pohledu obou příjemců

- Nízká jazyková bariéra mezi státy
- Společné tradice
- Ekonomická situace obou zemí je téměř stejná
- Odbornost

Slabé stránky z pohledu obou příjemců

- Slabě vyvinutá dopravní infrastruktura
- Nedostatečná úroveň v oblasti online propagace
- Slabý projektový management zaměřen na čerpání prostředků z fondů
- Administrativní náročnost při podávání žádosti

Otázka č. 7: Vaše plány do budoucnosti v rámci přeshraniční spolupráci

Zde byla zajímavá odpověď především města Vsetín. Pozitivní ohlasy z tohoto projektu nastartovalo město k dalším projektům, které se budou soustředit na podobné oblasti jako tento projekt.

Z pohledu měst Kroměříž a Ružomberok se črtá několik dalších projektů v oblasti turismu a společné propagace regionu

Otázka č. 8: Definujte nutné aktivity, bez kterých není možná realizace dotačního projektu

Jde především o dodržení všech administrativních úkonů, které jsou se podáváním žádosti spjaté. Důležité je také mít přehledné finanční řízení. Bez kvalitního projektového managementu možné realizovat víc než jeden projekt stejného charakteru – bariérou jsou kapacitní důvody.

6.5 Shrnutí a vyhodnocení analýz

Dotazníkové šetření poukázalo na to, že projekty přeshraniční spolupráce mají smysl, protože otevírají další skryté možnosti v jednotlivých regionech. Díky těmto formám spolupráce dochází k snižování rozdílů nejen mezi regiony, ale také mezi státy. Jak již bylo zmíněno, programové období 2007-2013 představuje přirozené pokračování úspěšného programového období 2004-2006, přičemž toto období chtělo podpořit ekonomický a sociální rozvoj mezi oprávněnými regiony. Cílem bylo posílení přeshraničního území. Úspěšné realizované projekty podporují realizaci tohoto cíle.

Je důležité také poznamenat, že součástí rozboru by mohl být i zajímavější projekt, který ale nepatřil mezi úspěšné žadatele. Jedním z důvodů je také to, že finanční prostředky v každém programovacím období výrazně přesahují schválený rozpočet. Pro období 2007-2013 byl rozpočet ve výši 92 mil. Eur, přičemž hodnota realizovaných projektů dosáhla hodnotu 76 mil. Eur za předpokladu, že víc než 160 projektů nebylo úspěšných. Je zde proto na místě zamyslet se nad efektivnější formou spolupráce mezi veřejnými nebo soukromými regiony. Příkladem může být projekt „BLÍŽ K PŘÍRODĚ-BLÍŽ K SOBĚ, který je realizován za podpory více než 10 subjektů. Právě takové formy spolupráce mohou program přeshraniční spolupráci ještě dál posunout.

Je ale možné konstatovat, že implementace programu v programovém období 2007-2013 byla efektivní, přesto existují rezervy, především v oblasti administraci a synergií mezi žadateli o dotaci.

7 NÁVRH ZLEPŠENÍ PŘI PŘÍPRAVĚ PROJEKTŮ PRO OP PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE 2014-2020

Při tvorbě OP přeshraniční spolupráce 2014-2020 se vycházelo z faktu, že jak v České republice, tak i ve Slovenské republice existuje nadále široké spektrum potřeb (sociálních, ekonomických apod.), které jsou z větší části zabezpečované prostřednictvím intervencí regionální a národní politiky. Problém ale je fakt, že tyto intervence neberou primárně v úvahu přeshraniční problematiku. Proto prostřednictvím programů přeshraniční spolupráce je možné část těchto potřeb řešit. Tyto programy, jak bylo již dokázáno v předchozích programových obdobích, dokáží efektivně řešit problémy, odstraněním kterých se přeshraniční region stává zajímavým místem pro investory. OP PS SR-ČR 2014-2020 bude navazovat na předchozí operační programy.¹⁸

Oprávněnými regiony v rámci OP PS SR-ČR 2014-2020, podobně jako v předchozím OP, je v SR Trnavský samosprávný kraj, Trenčianský samosprávný kraj a Žilinský samosprávný kraj, v ČR jde o Zlínský kraj, Jihomoravský kraj a Moravskoslezský kraj. Na tento operační program bylo vyčleněno 90 mil. Eur, které budou čerpány z prostředků ERDF, přičemž výše dotace je maximálně 85% z celkových oprávněných výdajů.

7.1 Cíle projektu INTERREG V A SR-ČR

Při vytváření cílů projektu Interreg V bylo nutné stanovit také cíle, které budou v souladu s cílem strategie EVROPA 2000. Na základě této skutečnosti byly hlavní cíle projektu Interreg V rozděleny do několika oblastí:

- Podpora investic podniků do oblasti výzkumů a inovací, včetně vytváření synergií mezi podniky a výzkumnými centry, nacházejícími se v příhraničních regionech
- Investice do vzdělávání, včetně celoživotního vzdělávání. Cílem je vypracování společných programů v oblasti vzdělávání, odborné příprava a školení, a jejich naplňování

¹⁸ Myšleno OP PS SR-ČR 2004-2006 a OP PS SR-ČR 2007-2013

- Rozvoj, ochrana a propagace přírodního a kulturního dědictví v příhraničních regionech. Součástí tohoto cíle je také ochrana a podpora ekosystémových služeb, včetně sítě NATURA 2000¹⁹
- Podpora právní a správní spolupráce, nejen mezi institucemi, ale také mezi občany.

Ze stanovených cílů je pak definováno několik oblastí, na které se programy soustředí. Jde o tyto oblasti:

- Regionální ekonomické struktury, konkrétně dobudování regionálních inovačních systémů na růst inteligentního ekonomického růstu, který bude představovat klíčový faktor konkurenceschopnosti příhraničních regionů
- Využívání inovačního potenciálu přeshraničního regionu k vytváření podmínek na posílení schopnosti malých a středních podniků inovovat jejich procesy a služby
- V oblasti lidských zdrojů snížit nesoulad vznikající mezi potřebami zaměstnavatelů a reálným systémem vzdělávání v příhraničním regionu. Snížení, případně odstranění tohoto nesouladu by mělo zabezpečit rozdíl mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce pro absolventy.
- Součástí problematiky lidských zdrojů jde o zlepšení nabídky, případně zvýšení atraktivnosti celoživotního vzdělávání v příhraničním regionu
- Důležitou oblastí je přírodní a kulturní dědictví, kde je cílem zvýšit atraktivitu nabídky nejen pro návštěvníky, ale také obyvatele přeshraničního regionu, tvorba balíčků komplexních projektů, obsahující přírodní i kulturní památky
- Využití jedinečnosti rozvojového potenciálu, které nabízí přírodní a kulturní dědictví jako prostředek pro podporu ekonomiky v příhraničních regionech.
- V oblasti životního prostředí jde o podporu spolupráce aktivit, zaměřených na zlepšení ekonomické stability v přeshraničním regionu a systematická ochrana ohrožených živočišných a rostlinných druhů, s aktivním zapojením relevantních aktérů

Jak je ze stanovených cílů a primárních oblastí, na které se program soustředí patrné, Interreg V je zaměřen především na rozvoj inovací a vzdělávání. Neméně důležitým je podpora a rozvoj kulturního a přírodního bohatství příhraničního regionu. Při stavění strategie programu bylo nutné tyto cíle zohlednit.

¹⁹ Co je NATURA 2000??

7.2 Strategie projektu

Při vytváření strategie operačního programu přeshraniční spolupráce mezi SR a ČR bylo nutné zohlednit také cíle strategie EVROPA 2000, které jsou:

- Inteligentní růst – vytvoření hospodářství, založeného na znalostech a inovacích
- Udržitelný růst – podpora ekologičtějšího a konkurenceschopnějšího hospodářství, které využijí zdroje efektivněji
- Inkluzivní růst – podpora hospodářství s vysokou mírou zaměstnanosti, které přispívá k hospodářské, sociální a územní spolupráci

Strategie programu je tedy postavena na využívání potenciálů v přeshraničním území, čímž přímo naplňuje 1. a 2. Cíl strategie Evropa 2000, konkrétně díky propojení institucí pro vývoj, výzkum a inovace s podnikatelským sektorem. Cíl 2 bude podporován také prostřednictvím systémovým využíváním přírodního a kulturního dědictví ve prospěch regionu.

Samotná strategie programu sice beru v úvahu skutečnost, že programy přeshraniční spolupráce vedou k rozvoji v sociální a ekonomické oblasti. Je ale založena na tom, že hlavní přínos závisí na změně v chování a myšlení obyvatel v příhraniční oblasti. Investice do přeshraniční spolupráce zvýší kvalitu života obyvatel, což se projeví na fungování jak veřejných tak i soukromých institucí a to vše celkově přispěje k rozvoji hospodářství v příhraniční oblasti, což bude mít pozitivní vliv na ekonomiku obou členských zemí.

Z toho vychází, že strategie přeshraniční spolupráce mezi SR a ČR musí být soustředěna na zhodnocování vnitřního potenciálu, využívání silných stránek a příležitostí, které nabízí příhraniční oblast. Strategie beru v úvahu také dlouhodobé historické, kulturní a společenské vazby, které existují mezi SR a ČR. V neposlední řadě počítá s tím, že dojde k odstranění překážek mezi organizacemi, obyvateli a existujícími komunitami, což bude mít pozitivní dopad na zvýšení kvality přínosů, plynoucích z přeshraničních aktivit pro všechny cílové skupiny.

Výsledkem je strategický záměr programu, kterého výsledkem je přispět k tomu, aby se tento přeshraniční region stal atraktivní pro návštěvníky právě z důvodu inteligentního využívání jeho potenciálu.

7.3 Stanovení základních os projektu

V rámci operačního programu 2014-2020 byly stanoveny tři prioritní osy a technickou pomoc:

- **Prioritní osa I – Využívání inovačního potenciálu**: se zaměřuje na vybrané faktory podporující inteligentní rozvoj přeshraničního regionu a posílení inteligentního růstu, v souladu s cílem Evropa 2020. Na základě tohoto popisu by se měly projekty orientovat na investice do různých struktur vzdělávání, tzn. především využívat různé formy odborných školení, programy celoživotního vzdělávání, pořádání odborných školicích programů apod. Výsledkem by mělo být vytvoření určité formy synergie mezi veřejnými a soukromými institucemi.
- **Prioritní osa II – Kvalitní životní prostředí**: Jde o investování do procesu tvorby atraktivnějšího kulturního dědictví pro budoucí generace. Z pohledu přínosu do této oblasti by mělo být vytvoření systémového řešení pro existující problém – nízká atraktivita regionu. V rámci tohoto řešení je nutné provést nevyhnutné opravy, které poškozené kulturní dědictví má, následně je potřeba zabezpečit propagaci regionu vhodnou volbou. Je na místě uvažovat nad možnostmi online marketingu, který představuje základní prostředek komunikace v budoucnu.
- **Prioritní osa III – Rozvoj místních iniciativ**: Cílem této osy je zabezpečit institucionální posílení kapacit veřejných orgánů a zainteresovaných stran a zároveň vytvořit efektivní síť právní a administrativní podpory mezi veřejnými institucemi a občany. Využití projektového managementu je vhodným nástrojem na naplnění cíle.
- **Prioritní os IV – Technická pomoc**: Podobně jako v předchozím období, jde za zabezpečení řízení, implementace, kontroly a auditu operačního programu.

Tab. 13: Podpora EU pro Prioritní osy 2014-2020 (zdroj: vlastní)

<i>Prioritné os</i>	<i>Tématický cíl</i>	<i>Podpora EU v Eur</i>	<i>Národní finanční prostředky v EUR</i>	<i>Finanční prostředky spolu v EUR</i>
<i>Prioritní os I</i>	10	9 915 341	1 749 767	11 665 108
	1	4 506 973	795 348	5 302 321
<i>Prioritní os II</i>	6	60 393 440	10 657 666	71 051 106
<i>Prioritní os III</i>	11	9 915 341	1 749 767	11 665 108
<i>Prioritní os IV</i>		5 408 368	954 418	6 362 786
<i>Celkem</i>		90 139 463	15 906 966	106 046 429

V programovém období 2014-2020 bylo nejvíce finančních prostředků vyčleněno pro prioritní osy II – Kvalitní životní prostředí. Celková podpora EU pro všechny osy dosahuje výše 90 mil.

7.4 Proces přípravy projektu

Při přípravě projektu v rámci operačního programu Interreg V-A Slovenská republika – Česká republika je nutné, aby žadatel dodržel stanovené parametry programu. Mezi základní podmínky patří dodržení principu vedoucího partnera, který nese odpovědnost za realizaci projektu. Vzhledem k tomu, že se jedná o program přeshraniční spolupráce, i nadále je nutnost existence minimálně jednoho zahraničního partnera. Je zde kladen důraz na pozitivní efekt dopadu projektu.

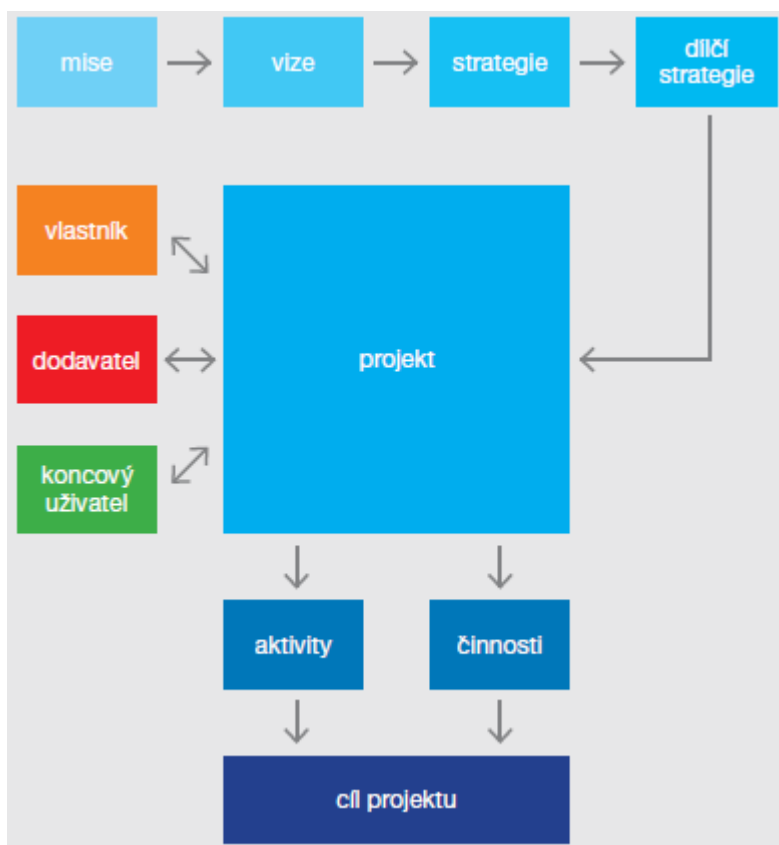
Projekt umožňuje realizovat aktivity v rámci projektu také mimo programové území, ale pouze za podmínky že nedojde k překročení hranic mimo vybrané členské státy. Pokud jde o kritéria spolupráce, na rozdíl od programového období 2007-2013, kdy bylo nutné splnit minimálně dvě kritéria, v současném programovém období je nutné splnit minimálně tři kritéria spolupráce. Jde o tyto kritéria:

- společná příprava projektu
- společná realizace projektu
- společný personál
- společné financování

Samotný způsob získávání dotací z programu se od předchozí programového období neliší, došlo pouze ke zpřísnění pravidel při naplňování ukazatelů výstupu projektu. Pokud jde o

možnosti zlepšení v procesu přípravy, tak na základě zjištěných výsledků z realizovaných projektů v období 2007-2013 bylo navrženo využít pro efektivnější proces přípravy a realizace inovace v oblasti mobilních technologií, se zapojením některých druhů sociálních sítí.

Tyto inovace je možné využít již při naplňování základních kritérií jako společná příprava a společná realizace. Jednou ze základních inovací je zavedení projektového řízení v realizovaných projektech. Projektové řízení je způsob, kde jsou definované přesné pravomoci a povinnosti jak na straně vlastníka projektu, tak i dodavatelů a koncového uživatele.

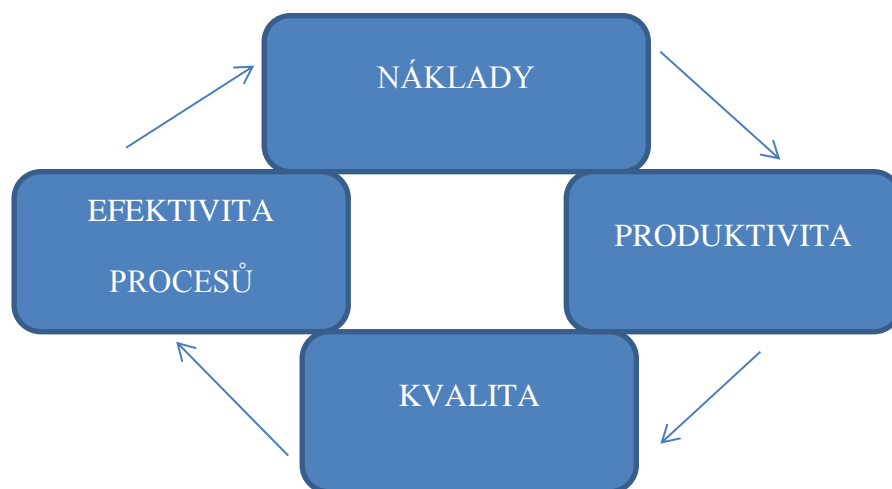
Obr. 19: Návrh projektového řízení (zdroj: vlastní)

Samotný proces řízení projektu začíná stanovením vize a strategie projektu, její následné rozpracování do dílčích strategií, které jsou v rámci projektu realizovány. Dílčí strategie jsou rozpracované do cílů projektu. Na tyto cíle navazují činnosti a aktivity, které vedou k jejich naplnění. Dalším krokem je vlastní realizace, která probíhá v rámci projektového týmu. Úspěšný projekt musí být neustále monitorován a kontrolován. Jen tak je možné

včas odhalit možné odchylky nebo problémy. Ukončení procesu představuje etapa ověřování, kdy se provádí kontrola, zda byly vykonané všechny potřebné kroky.

Právě zavedení projektového řízení by mohlo pomoci některým projektům při posuzování žádosti o přidělení kontroly. Jak bylo popsáno v kapitole 5, existuje velký počet projektů, které nebyly úspěšné ve schválení žádosti o dotaci z důvodu neschválení limitu, případně administrativních podmínek. Pokud by tyto projekty byly řízené projektově, byly by nedostatky odhaleny včas a bylo by možné je odstranit.

Další možností jak zefektivnit proces přípravy projektů je zavedení jednotného informačního systému řízení, který dokáže snížit administrativní, logistickou, technickou a softwarovou vytíženost, která je s vytvářením projektů spojena. Přínosem informačního systému řízení je nejen nižší časová náročnost, ale také získání profesionálních výstupů a zabezpečení nepřetržité kontroly v rámci projektu.

Obr. 20: Efektivní proces řízení projektu (zdroj: vlastní)

Dobře implementovaný informační systém zabezpečuje nejen vyšší produktivitu odbouráním zbytečných administrativních aktivit, ale taky dosažení vyšší kvality požadovaných výstupů. Dojde k celkové vyšší efektivitě probíhajících procesů v rámci jednotlivých projektů, k odstranění procesů s nulovou přidanou hodnotou. Všechny tyto činnosti mají v konečném důsledku dopad na snížení nákladů na projekt.

Z pohledu komunikace a propagace by se žadatele o dotaci měly soustředit na online propagaci s využitím sociálních sítí. Přínosem této formy komunikace je nejen zrychlení pře-

nosu informací mezi příhraničními regiony, které spolu projekt vytváří, ale především zviditelnění projektu mezi cílovou skupinou. Platí jednoduché pravidlo: je nutné neustále překvapovat, zapojovat lidi do hry a být originální. Všechny tyto činnosti sociální sítě umožňují, tak proč je nevyužít pro realizaci a propagaci projektu.

ZÁVĚR

Možnost čerpat finanční prostředky ze strukturálních fondů EU je pro země jako Česká republika a Slovenská republika velice důležité. Představuje to možnost rozvíjet obě země v oblastech, které se stanou zajímavé pro investory. Především v oblastech, na které finanční zdroje ze státních rozpočtů nestačí, případě nejsou pro stát tyto oblasti prioritní. Právě nástroje strukturální politiky pomáhá rozvíjet programy, které mají v konečném důsledku pozitivní dopad na hospodářství země.

Samotný proces čerpání prostředků si ale vyžaduje splnění obrovského počtu kritérií, které ovlivňují poskytování dotací a tím pádem i pravděpodobnost, že prostředky vložené do realizovaných projektů budou žadateli vrácené. Zjistit efektivnost procesu při získávání fondů z EU si stanovila za cíl diplomová práce.

Teoretická část poskytla ucelené informace o problematice regionální politiky a čerpání dotací ze strukturálních fondů. Cílem této části bylo představit regionální politiku, její základní cíle a operační programy, se zaměřením se na programové období 2007-2013. Zkoumáním problematiky realizace projektů přeshraniční spolupráce v programovém období 2007-2013 se zabývá praktická část diplomové práce. Proto bylo nevyhnutné rozebrat tuto problematiku z teoretického pohledu. Teoretická část svým rozsahem poskytla logicky navazující celek, na problematiku regionální politiky, strukturálních fondů a operačních programů.

Praktická část byla koncipována do tří základních kapitol. V první z nich popsala průběh procesu v rámci operačního programu přeshraniční spolupráce SR-ČR v období 2007-2013. Při popisu vycházela ze závěru předcházejícího programového období (2004-2006), následně popsala základní osy sledovaného programu a zhodnotila jeho naplňování. Vyhodnotila úspěšnost odpovědných regionů z pohledu získání dotací a poskytla příklady několika úspěšných programů v rámci odpovědných regionů. V další části provedla analýzu úspěšných projektů za jednotlivé roky. Vyhodnocení vybraných projektů ve Zlínském kraji tvořilo stěžejní část diplomové práce. V této části se práce soustředila na popis procesu od podání žádosti až po samotnou realizaci projektů. Součástí této části bylo i zhodnocení úspěšnosti. Na toto vyhodnocení bylo použito dotazníkové šetření, které proběhlo formou telefonického rozhovoru.

Poslední část práce byla věnována návrhem na zlepšení pro operační program 2014-2020. Na základě dotazníkového šetření bylo zjištěno, že základem úspěšného projektu je dobrý

projektový management, procesní řízení a propagace. Jako forma propagace byla navržena forma online marketingu a využití sociálních sítí.

Práce si dala za cíl popsat proces čerpání prostředků z Operačního programu přeshraniční spolupráce SR-ČR 2007-2013 a zhodnotit realizaci vybraných regionů ve Zlínském kraji. Oba tyto cíle byly naplněné. Vypracování návrh na zlepšení vzhledem k prioritám programu přeshraniční spolupráce 2014-2020 byl naplněn také.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

AMRSTRONG, H., a TAYLOR, J., 2000. *Regional economics and policy*. 3rd ed. Oxford: Blacwell, ISBN 0-631-21713.

BLAŽEK, J., UHLÍŘ, D., 2002. *Teorie regionálního rozvoje*. 1. vyd Praha: Univerzita Karlova, ISBN 80-246-0384-5.

BOHÁČKOVÁ, I., 2009. *Strukturální politika Evropské unie*. vyd. Praha: C. H. Beck, ISBN:978-80-7400-11-6.

KÖNIG, P. a kol, 2009. *Rozpočet a politiky Evropské unie*. 2. Vyd. V Praze: C. H. Beck, ISBN 978-80-7400-011-9.

LANKOVA, E. A., 2009, *Business, Government, and EU Accession: Strategic Partnership and Conflict*. Brusel: Lexington Books, ISBN 978-07-3913-057-5.

PŘICHYSTAL, A., 2008. *Kuchařka pro žadatele z fondů EU aneb Jak uvařit dobrý projekt*. Nymburk: Vega-L, ISBN 978-80-86757-94-0.

VILAMOVÁ, Š., 2005. *Čerpáme finanční zdroje Evropské unie*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s.. ISBN 80-247-1194-X.

WOKOUN, R. a kol., 2001. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 3. vyd. Praha: IFEC, ISBN 80-86412-08-3.

Internetové odkazy:

Centrum pro regionální rozvoj České republiky, © 2011 - 2014 CRR ČR [online], Praha [cit. 2015-04-01]. Dostupné z <http://www.crr.cz/cs/>.

EurActiv, © 2008 MPaRV SR [online], Praha [cit. 2015-02-20]. Dostupné z <http://www.sk-cz.eu/>.

EUROREGION, ©2009 www.erbbk.sk. [online], Praha [cit. 2015-03-09]. Dostupné z <https://www.erbbk.sk/>.

EUROSKOP, © 2005-15 Vláda České republiky [online], Praha [cit. 2015-04-09]. Dostupné z <https://www.euroskop.cz/>.

Evropské strukturální a investiční fondy, © 2015. Strukturální fondy [online], Praha [cit. 2015-02-20]. Dostupné z <http://strukturalni-fondy.cz/>.

Město Kroměříž, © 1997–2007 [online], Praha [cit. 2015-04-23]. Dostupné z <http://kromeriz.cz/>.

Program cezhraničnej spolupráce, © 2008 MPaRV SR [online], Praha [cit. 2015-04-20]. Dostupné z <http://www.sk-cz.eu/>.

Vlkolíneec, © Vlkolíneec 2012 [online], Praha [cit. 2015-04-23]. Dostupné z <http://www.vlkolinec.sk/>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CF	Kohézní fond
ČR	Česká republika
EAGGF	Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond
ECU	Měnná jednotka
EHS	Evropské hospodářské společenství
ES	Evropské společenství
ESF	Evropský sociální fond
EK	Evropská komise
ER BBK	Euroregion Bílé-Biele Karpaty
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
EU	Evropská unie
EUR	Peněžní měna eurozóny
HSS	Politika hospodářské a sociální soudržnosti
Mil	Milion
Mld	Miliarda
NUTS	Normalizovaná klasifikace územních celků
OP	Operační program
SR	Státní rozpočet
VŠ	Vysoká škola

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1: Podíl politiky soudržnosti na fin. perspektivách (zdroj: Euroskop, © 2005-15)</i>	19
<i>Obr. 2: rozdělení regionů (zdroj: ČSÚ, ©2015)</i>	21
<i>Obr. 3: Vývoj iniciativy Interreg (Zdroj: vlastní)</i>	25
<i>Obr. 4: Klasifikace Evropy v programovém období 2014-2020 (zdroj: vlastní)</i>	27
<i>Obr. 5: oprávněné regiony ČR – Svobodní stát Bavorsko (zdroj: CRR, © 2011 - 2014 CRR ČR)</i>	34
<i>Obr. 6: oprávněné regiony Česká republika – Polsko (zdroj: vlastní)</i>	35
<i>Obr. 7: oprávněné regiony Česká republika – Rakousko (zdroj: vlastní)</i>	36
<i>Obr. 8: oprávněné regiony Česká republika – Svobodní stát Sasko (zdroj: vlastní)</i>	37
<i>Obr. 9: oprávněné regiony Česká republika – Slovenská republika (zdroj: vlastní)</i>	39
<i>Obr. 10: Oprávněné regiony v OP SR-ČR 2007-2013 (zdroj: vlastní)</i>	44
<i>Obr. 11: Struktura prioritní os OP Přeshraniční spolupráce (zdroj: vlastní)</i>	45
<i>Obr. 12. Průběh získání dotace z fondů EU (zdroj: vlastní)</i>	48
<i>Obr. 13: popis procesu kontroly projektu (zdroj: vlastní)</i>	50
<i>Obr. 14: přehled obcí zapojených do OP přeshraniční spolupráce (zdroj: vlastní)</i>	57
<i>Obr. 15: Území Euroregionu Bílé-Biele Karpaty (zdroj: Návrh priorit, 2007, 32)</i>	63
<i>Obr. 16: Harmonogram projektu „Spolupráca“ (zdroj: vlastní)</i>	66
<i>Obr. 17: Plánované hodnoty výstupu a dopadu projektu (zdroj: vlastní)</i>	67
<i>Obr. 18: harmonogram projektu (zdroj: vlastní)</i>	71
<i>Obr. 19: Návrh projektového řízení</i>	81
<i>Obr. 20: Efektivní proces řízení projektu</i>	82

SEZNAM TABULEK

Tab. 1: Příspěvky v Programu Phare od roku 1994 (zdroj: vlastní)	31
Tab. 2: Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle regionální politiky v období 2007-2013 (zdroj: strukturální fondy, ©2015)	33
Tab. 3: Počet schválených projektů v OP PS SR-ČR 2007-2013 podle priority (zdroj: vlastní)	56
Tab. 4: Počet schválených projektů v OP PS SR-ČR rok 2008 (zdroj: vlastní)	58
Tab. 5: Počet schválených projektů v OP PS SR-ČR rok 2009 (zdroj: vlastní)	58
Tab. 6: Počet schválených projektů v OP PS SR-ČR rok 2010 (zdroj: vlastní)	58
Tab. 7: Počet schválených projektů v OP PS SR-ČR rok 2013 (zdroj: vlastní)	59
Tab. 8: Počet schválených projektů v OP PS SR-ČR rok 2014 (zdroj: vlastní)	60
Tab. 9: Počet schválených projektů v OP PS SR-ČR rok 2015 (zdroj: vlastní)	60
Tab. 10: Objem schválených prostředků v realizovaných projektech (zdroj: vlastní)	61
Tab. 11 : rozpočet projektu (zdroj: vlastní)	68
Tab. 12: rozpočet projektu podle typu partnera (zdroj: vlastní)	72
Tab. 13: Podpora EU pro Prioritní osy 2014-20120 (zdroj: vlastní)	80

SEZNAM PŘÍLOH

PI: Seznam zamítnutých žádostí o finanční příspěvek

PII: Seznam plánovaných aktivit v projektu „BLÍŽ K PŘÍRODĚ-BLÍŽ K SOBĚ“

PŘÍLOHA P I: UKÁZKA NESCHVÁLENÝCH PROJEKTŮ

Projekt zamietnutý z dôvodu nesplnenia kritérií oprávnenosti predložený na vedomie SMV v Znojme dňa 4. februára 2015

Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika - Česká republika 2007 - 2013

	Názov projektu	Vedúci partner	Kraj VP	Hlavný cezhraničný partner	Kraj HCP	Oblasť podpory	Požadovaný príspevok ERDF	Nesplnené kritérium oprávnenosti
740	Snižovanie emisií škodlivín pri vytápaní domácností	Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava	MS	Žilinská univerzita v Žiline	ZA	2.2.	223 299,25 €	Projekt svojim zameraním naplnia cieľ programu a zároveň cieľ priority osi, v ktorej je predkladaný - projekt zameraný na testovanie vplyvu akumuláčnych nádob na množstvo emisií pri vytápaní tuhými palivami, pričom jej závery budú využité na návrh dotačných podmienok pre iný OP. Projekt bude realizovaný a mať prekážateľný cezhraničný dopad na podporované územie - Zameranie žiadosti je všeobecné, nemá dopad na podporované územie; Vedúcemu partnerovi ani ostatným partnerom neboli priznané finančné príspevky na výdavky, ktoré majú byť financované z ERDF a SR z iného programu financovaného z EÚ ani z iných verejných zdrojov - Na webe dostupné články týkajúce sa témy vplyvov rôznych typov vytápacích telies na emisie dotované z Programov EÚ v ČR; V projekte nevzniká riziko prekrytia výdavkov s iným projektom rovnakého žiadateľa (ITMS II) - Súlad s projektom „Podpora lokálneho vykurovania biomasou“ – ITMS 22410220003 (viď štúdia „Postupy správneho vykurovania“).
Projekty ktoré boli vyradené z procesu hodnotenia z dôvodu nesplnenia podmienok výzvy (minimálna a maximálna výška FP z ERDF).								
731	Sníženie povodňových rizík v pľeshraniční lokalitě údolí Bošáčky, Klanečnice a přílehlých katastrů	Koalice pro řeky	Iný	Občanské združenie PANGAEA	TN	2.2	62 979,20 €	Nedosiahnutá minimálna výška finančného príspevku z ERDF stanovená vo výzve.
734	Ochránujeme spolu prírodu a sprístupníme ju všetkým	Albedo, spoločnosť pre prírodu a krajinu	ZA	Severomoravské regionální sdruženi Českého svazu ochránců přírody	ZL	2.2	500 063,54 €	Prekročená maximálna výška finančného príspevku z ERDF stanovená vo výzve.
738	Ochrana životního prostředí na území CHKO v česko-slovenském přiraničí	Sbor dobrovolných hasičů Hrubá Vrbka	JM	Dobrovolný hasičský zbor Sobotište	TT	2.2.	75 310,76 €	Nedosiahnutá minimálna výška finančného príspevku z ERDF stanovená vo výzve.
741	Rekonstrukce cest mezi MSK a ŽSK	Moravskoslezský kraj	MS	Žilinský samosprávny kraj	ZA	2.1.	2 477 639,84 €	Prekročená maximálna výška finančného príspevku z ERDF stanovená vo výzve.

**PŘÍLOHA P II: ČASOVÝ HARMONGRAM PROJEKTU „BLÍŽ
K PŘÍRODĚ-BLÍŽ K SOBĚ“**

HARMONOGRAM PRO OBDOBÍ LET 2009-2011

NA ÚROVNI ZŠ

Bielokarpatské komunitní plánování prostor dětmi (garant: ZŠ Pruské)

- duben 2009 -

tvůřivé výtvarné a keramické dílny – tvorba 3D modelů, prezentace práce dětí, vernisáž.

Poznáváme region Valašsko (garant: ZŠ Luh)

- květen 2009 -

horolezecké závody ZŠ, ukázky slaňování, turistika v obci Pulčín, exkurze skalního města s odborníkem na faunu a flóru.

Bielokarpatský EKODen (garant: ZŠ Pruské)

- květen 2009 -

přednáška a DVD prezentace Bělokarpatké enviroakademie, turistický výstup do CHKO Bílé Karpaty, tvořivé výtvarné a pracovní dílny,

- duben 2010 -

výtvarná dílna pro žáky 9. roč. ZŠ na téma „...nejdřív práce, potom zábava“,

- květen 2011 -

výtvarná dílna pro 9. roč. ZŠ na téma „... nejdřív práce, potom zábava“.

Škola slovenské vzájemnosti (garant: ZŠ Pruské)

- září 2009 -

zpracování on-line učebních textů na téma „Naše místní historie“ pro 6. roč.,

- listopad 2009 -

zpracování on-line učebních textů na téma „Naše místní geografie“ pro 6. roč.,

- únor 2010 -

zpracování on-line učebních textů na téma „Řeč, kterou mluvíme – krátký obrazový slovník slovenského a českého jazyka“ pro žáky 6. ročníku ZŠ,

- červen 2010 -

turistický pochod „Po stopách Martina Hugolína Gavloviča a Jána Ámosa

Komenského“ (Pruské – Vršatecké Podhradie – Lednica) pro 6. roč. ZŠ,

- listopad 2010 -

zpracování on-line učebních textů na téma „Dědictví otců – zvyky a tradice našeho regionu“ pro žáky 6. ročníku ZŠ,

- únor 2011 -

zpracování on-line učebních textů na téma „Naši významní představitelé“,

- květen 2011 -

spuštění on-line e-learningového kurzu „Škola slovanské vzájemnosti“, který bude na www stránkách projektu; vzájemně se budou testovat žáci 6. ročníku,

- říjen 2011 -

vědomostní kvíz pro žáky 6. roč. ZŠ „Spolu jsme se našli v Evropě“.

BALUT–Bielokarpatská akademie lidových umění a technologií (garant: ZŠ Pruské)

- říjen až listopad 2009 -

korespondenční výtvarný workshop prací žáků na téma „Venkov očima mladých“ pro žáky 8. ročníku ZŠ – práce budou na www stránkách projektu s možností hlasování veřejnosti za jednotlivé práce,

- prosinec 2009 -

scénický workshop pro 9. roč. ZŠ na téma „Vánoční zvyky a tradice našeho regionu“: každá ZŠ připraví scénické pásmo v rozsahu 20 min., z něhož vznikne společný program v rozsahu 60 min., s nímž budou žáci putovat po satelitních místech projektu,

- květen 2010 -

korespondenční literární workshop esejí žáků 9. ročníku ZŠ na téma „Po stopách literátů, kteří působili v našem regionu (M. H. Gavlovič, J. A. Komenský a M. Drábik); práce budou na www stránkách projektu a veřejnost bude moci za jednotlivé práce hlasovat,

Zimní turistika (garant: ZŠ Rokytnice)

- únor 2010 -

lyžařský výcvikový kurz, přednáška „Bezpečnost na horách, historie lyžování“,
první pomoc na sněhu, jízda na sněžném skútru, kurz carvingového lyžování,
setkání na Stratenci – položení květin, noční hra, jízda ve volném terénu,
freeride, akrobacie na sněhu, noční hra,

- prosinec 2010 -

scénický workshop pro děti MŠ na téma „Těšíme se na Vánoce“,

- září 2011 -

taneční workshop „Tancujeme folklór“ – dílny určené pro žáky 9. roč. ZŠ.

Ecoworkshop „Člověk a příroda – život v rovnováze“ (garant: ZŠ Rokytnice, ZŠ Luh)

- květen 2010 -

naučná stezka - arboretum, přednáška „Skalka na zahradě“, seminář „Alpinum,
zakrslé okrasné formy jehličnanů a jejich pěstování“, naučná stezka Za Díly,
Ježůvka, Valova skála, pracovní dílny – environmentální výchova, vycházka na
vodárnu, meteorologie, hvězdárna – noční pozorování.

Valašsko – kraj cykloturistiky (garant: ZŠ Luh)

- září 2011 -

cesta po cyklotrase Vsetín – Červenka – Dinotice – Hovězí – Janová – Vsetín,
horská kola: cyklobusem na Soláň – Vsacký Cáb – Dušná – Vsetín,
trekingová kola: cyklobusem na Dušnou – Vsacký Cáb – Dušná – Vsetín,
relaxace v lázních.

na úrovni MŠ

Výprava za valašskými strašidly (garant: MŠ Jasenka a MŠ Trávníky)

- duben 2009: výprava, květen 2009: výstava -

návštěva muzea ve Val. Meziříčí, tvorba a výstavka vyrobených strašidel –
zrcadlově na obou stranách hranice.

Radujeme se společně (garant: MŠ Rokytnice a MŠ Na Kopečku)

- květen 2009 -

dopoledne plné her, odpoledne zahradní slavnost.

Den plný her (garant: MŠ Pruské)

- červenec 2009 -

sportovní dopoledne pro děti z MŠ, atrakce, divadelní představení, vzlet dětí balónem,

- únor 2010 -

sportovní turnaj ve florbalu pro děti z MŠ, vycházka do přírody, večerní projekce českých a slovenských pohádek,

- červenec 2011 -

sportovní dopoledne pro děti z MŠ, atrakce, divadelní představení, vatra vzájemnosti + ohňostroj.

Mezinárodní akademie MŠ (garant: MŠ Sychrov)

- březen 2010 -

program jednotlivých MŠ „Co všechno umíme“.

Společné spaní v MŠ (garant: MŠ Luh, MŠ Rokytnice)

- květen 2010 -

nocování dětí z MŠ Pruské v českých MŠ.

Česko-slovenské dopoledne (garant: město Vsetín)

- květen 2010 -

navazuje na společné spaní v MŠ: vystoupení před Domem kultury (SR: vypravěčka Magda Paveleková, ČR: zpěvačka valašských písniček Jarmila Šuláková), určeno všem účastníkům projektu.

Valašské sportování (garant: MŠ Benátky)

- duben 2011 -

„Běh kolem MŠ Benátky“ – založení nové tradice pro všechny partnerské MŠ, pro slovenské děti „Valašská pohádka“.

Valašské tradice netradičně (garant: MŠ Ohrada, MŠ Jasenka)

- září 2011 -

zahradní show, odpoledne „Valaško-slovenské muzicírování“.